

Kalas György: **Nyugat-dunántúli regionális
üvegsebkönyv**

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	2
II. Az adatbeszerzés általános szabályai	8
III. Az önkormányzatoknál lévő közérdekű adatok megszerzése az Avtv. alapján	19
IV. Információk beszerzése egyéb módon	25
V. A Szervek aktív információs joga (kötelezettsége)	31
VI. Hozzáférés az igazságszolgáltatáshoz	40
VII. Iratminták	44
VIII. Közérdekű adatok beszerzésével kapcsolatos fontosabb regionális címek.....	74
IX. Felhasznált irodalom.....	79

I. Bevezetés

**„A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”
/Alkotmány 61.§ (1) bekezdés/.**

Füzetkénk tehát mindenki jogáról szól – mindenkinek. Mondhatnánk azt is, hogy Önökről írtuk – Önöknek.

Demokráciában élünk, ahol a szabad véleménynyilvánítás és közérdekű adatok megismerhetősége **mindenki számára** biztosított. Alkotmányba foglalt alapjogokról van szó, nem pedig a hatalom kegyéről. Ha például az Ön civil szervezete közérdekű adat megismerésére vágyik, akkor indokolniuk sem kell, hogy mi okból és célból van arra szüksége. Kíváncsi fajta és kész. Feladatuk csupán annyi, hogy a kérést pontosan megfogalmazzák - amit aztán az adatkezelő Szerv köteles teljesíteni. Ha pedig a kérést a Szerv alaptalanul tagadja meg, akkor segít majd Önöknek a bíróság.

Miért pont az információs jogok?

Az információs jogok érvényesülése a társadalmi állapotok visszatükröződése. Olyan – a hatalom „ellensúlyaként” működő - alkotmányos alapjogokról van szó melyeket csak kivételesen, szigorú törvényi előírások mellett lehet korlátozni.

Az Alkotmánybíróság **34/1994 sz. határozatának** megfogalmazása szerint *„a nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokrácia egyik alapköve, a jogállami berendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól elidegenített gépezetté, működése kiszámíthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik...”*

A kísértés erre nagy, hiszen a nyilvánosság - az átláthatóság alapja - általában zavarja az állami-önkormányzati szervek tevékenységét. Az apparátus és a magán-gazdaság természete már csak ilyen: utálják, ha bárki bármit is meg akar tudni róluk.

A bürokrácia ösztönös ellenállása az egy dolog. Az információs szabadság kiteljesedését azonban legalább ennyire gátolja az, hogy jelentőségét - tapasztalataink szerint - a polgárok és a civil szervezetek többsége még maga sem ismerte fel. Ez csak részben vezethető vissza az EU-csatlakozás után is kétségtelenül ránk maradt jogértelmezési- és jogalkalmazási zavarokra. A többi ok: a polgárok „állambácsítól” való hagyományos félelme, a társadalom növekvő közönye, a jogi kultúra hiánya.

Na, ezek feloldása nehezebbnek tűnik.

Miért pont Üvegseb?

Az átláthatóság, az információs jog érvényesülésének egyik visszatérő problémája, mikor az állami-önkormányzati szervek (és a velük szerződő partnerek) a közpénzek felhasználására vonatkozó adatokat az üzleti titok védelmére hivatkozással zárják el a nyilvánosság elől. A problémát az egyszerre több törvényt módosító **2003. évi XXIV. számú** „üvegseb csomag” tette a helyére. A szabályozás elsődleges célja a költségvetési pénzek és a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának biztosítása - a magánszféra vonatkozásában is. A törvény ebben a körben újraszabályozta az üzleti titkokat, bevezette a közérdekből nyilvános adat fogalmát és meghatározta a Szervek működését érintő kötelezően közzéteendő közérdekű adatokat.

Történelmileg így lett a nagyjelentőségű „**üvegsebtörvény**” brosúránk címadója és visszatérő hivatkozási alapja.

Törvény tehát van, a helyzet csak lassan alakul. Az élete nagy részét titkosított, antidemokratikus rendszerben töltött bürokráciának nyilván nem könnyű megértenie az információs szabadság nagyszerűségét, vagy azt, hogy ki van kiért. Maradjunk tehát abban, hogy a régi igazság: „*az információ – hatalom*” soha nem volt időszerűbb, mint a mai (információs) társadalomban.

És soha nem volt időszerűbb, mint a 2006. szeptemberi események („miniszterelnöki vallomás”) után. Ledőlt egy politikával kapcsolatos tabu és sokak számára világossá vált a civil kontroll fontossága - ami viszont elképzelhetetlen az aktív, demokratikus jogait gyakorló polgárok nélkül!

Miért pont a környezetvédelem?

Némelyeknek tán furcsa lehet, hogy az információs szabadságra hangolt Üvegzebkönyvben miért jelennek meg majd visszatérően a kerettel kiemelt környezetvédelmi hivatkozások.

A két téma magyar „történelmi kapcsolódási pontja” immár húsz éves, hiszen a demokratikus jogok biztosítása (*információs szabadságot mindenkinek - átlátható hatalom - bírósági felülvizsgálata*) a rendszerváltozásban élenjáró környezetvédők egyik fő követelése volt.

Mára nyilvánvalóvá vált az is, hogy az állami környezetvédelmi célkitűzéseik megvalósításához, a környezeti és társadalmi konfliktusok kezeléséhez elengedhetetlen a teljes nyilvánosság biztosítása, a lakosság partnerként való kezelése és a civil szervezetek támogatása.

Miért pont Aarhus?

Mindenkinek joga van a közérdekű adatokhoz és az egészséget biztosító környezethez. A környezetkárosítás nem ismer határokat - a környezeti adatok „minősítetten közérdekű adatok”.

Ez az 1998-ban született **Aarhusi Egyezmény** alapállása, melynek megfogalmazásában az európai civil környezetvédő szervezetek kiemelkedő érdemeket szereztek. Az Egyezmény rendelkezései – a szükséges ratifikálások után – 2001. október 30-án léptek hatályba. Nálunk a **2001. évi LXXXI sz. törvénnyel** hirdették ki, ezzel a magyar jogrend részévé vált.

Az Egyezmény alapvetően a civil társadalom három kulcsfontosságú pillérét tárgyalja ki:

- **a környezeti információhoz való hozzájutás passzív és aktív oldalát,**
- **a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételét és**
- **az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.**

Hatályba lépése után az EU azonnal hozzákezdett az Egyezményben foglaltak belső jogi normává történő alakításához. Rövid előkészítő munka után 2003-ban két „végrehajtási” irányelv is megjelent (**2003/4/EG és a 2003/35/EG**).

Ezt azért jelzem, mert beadványaiban ma már – a hatályos magyar jogszabályok mellett – az EU irányelvekre Önök közvetlenül is hivatkozhatnak. Hivatkozhatnak természetesen az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseire is, hiszen a törvényi kihirdetéssel az a magyar jog részévé vált.

Az Aarhusi Egyezmény jelentősége

Az Egyezmény *a környezeti információkhoz való hozzáférésnek, illetve a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételének* „nemzetközileg elfogadott” alapelemeit, mint minimális elvárást fogalmazta meg az aláíró országok számára.

Az Egyezmény túllép a formalitásokon: rendelkezései a polgárok számára megteremti a gyors, hatékony fellépés és jogorvoslat keretét. Előírásaiban mindvégig hangsúlyozott követelményként jelenik meg a hatékony és szolgáltató közigazgatás – az az alapvető elvárás, hogy az adófizetők pénzén működő hivatal nem uralkodhat a polgárokon.

Már csak ezért is (tehát nem véletlenül) szerepeltetjük Iratmintáinkban olyan gyakran hivatkozási alapként az Aarhusi Egyezményt. Hadd szokják...

És itt nem árt emlékezni egy régi igazságra: a jog halála az, ha nem alkalmazzák. A polgár által nem gyakorolt jogok ugyanis – ha a jogalkalmazó hatalom érdeke úgy kívánja- sokkal könnyebben eltűntethető.

Aarhus alkalmazása egyébként nem jogászkodás, hanem egy általában elvárt cselekvési forma. A demokrácia ugyanis (így tanultuk) aktív, környezetének állapotáért felelősséget érző polgárokat feltételez - akik a közügyekben tájékozódnak, illetve részt személyesen akarnak venni azok intézésében.

Az „üvegsebkukkoló” szervezetek számának remélt gyarapodása egyébként segítheti a demokratikus állam törekvését is: a reformokban annyira óhajtott szolgáltató közigazgatás mielőbbi megvalósítását.

A környezeti információkhoz való hozzáférés

A környezeti közérdekű információk hazai nyilvánosságát ma lényegében három törvény és egy friss kormányrendelet szabályozza. Az információra éhes polgár lényegében ezen jogszabályok „összeolvasásból” okosodhat ki.

A törvények közül legfontosabb a **közérdekű adatok nyilvánosságát** (eljárási rendjét) elsődlegesen szabályozó **1992. évi LXIII. törvény (Avtv.)**. A törvény tárgya a közérdekű adatok általában - tehát nem csak a környezeti információk. Az információszabadság kereteit magas színvonalon megteremtő törvény átlátható eljárási rendet és néhány rendelkezésében (pl. a 15 napos kiadási határidő) az Aarhusi Egyezménynél is szigorúbb előírásokat tartalmaz.

A környezeti információk nyilvánosságának speciális szabályait - irányadó háttér-jogszabályozás - az „Aarhusi törvény” biztosítja (**2001. évi LXXXI törvény**). Az Egyezmény fontosabb hazai végrehajtási rendelkezései részben a módosított környezetvédelmi törvényben (**Kvtv.**), részben a témában kiadott **311/2005. (XII.25.) Korm. sz.** rendeletben jelennek meg.

Mi van akkor, ha ugyanarra az ügyre (aktusra) a fenti jogszabályok netán eltérő rendelkezéseket tartalmaznak? A kérdés jogos. Az adatvédelmi biztos állásfoglalása szerint ilyenkor az adatkérő bármelyik rendelkezésre hivatkozhat – **a Szervnek mindig az adatkérő számára kedvezőbb rendelkezést kell alkalmaznia** (jogállamiság elve).

És miért pont ez a régió?

Az Aarhusi Egyezmény magyarországi végrehajtását (a működés szervezeti-társadalmi-jogi kereteinek megteremtését) törvényünk a környezetvédelmi miniszter feladatává tette. Hiába - négy évig gyakorlatilag semmi nem történt.

Kár, mert az Egyezmény végrehajtása a fenntartható környezettel és a nyitott társadalommal kapcsolatos célkitűzések megvalósítását egyaránt segíthette volna. *Egészségesebb környezet, a részvételi demokrácia erősödése, ellenőrizhető hatalom, szolgáltató közigazgatás.*

Szép új jövő - mi kell még?

Ha ezt a léleksimogató jövőképet összevetjük a mai valósággal: *az ökonómiai érdekek ökológiát lebegelő túlsúlyával, a „fontolva visszarendező-dő” demokráciával* – akkor körülbelül érthetővé válik, hogy miért halad nálunk olyan vontatottan az Egyezmény végrehajtása. Ez a környezetvédelem súlytalanságának kormányzati szintű visszaigazolása – amelyet a környezet és a lakosság – a nyitott társadalmat és a részvételi demokráciát komolyan gondoló civil szervezetek egyaránt megszenvednek.

Az előzmények és összefüggések ismeretében érthető, hogy az Egyezménnyel kapcsolatos lakossági ismeretterjesztést az állam helyett végül a civil szervezetek vállalták magukra. Történelmileg az sem véletlen, hogy (a győri Reflex Környezetvédő Egyesület vezetésével) pont az észak-dunántúli környezetvédő szervezetek alakították az első regionális Aarhusi Munkacsoportot.

A régió civil szervezeteinek megírt első ismeretterjesztő kiadványunk Aarhus három pillérét - és annak magyar jogi hátterét - szeretnénk bemutatni. Gyakorlatiasan, közérthetően, Önöknek.

Címe: **Az üvegsebkönyv.**

Három pillér – két füzetben

Az **Üvegsebkönyv** az első kiadványunk. Az információhoz jutás két (aktív és passzív) oldalát, a témához kapcsolódó jogi és jogorvoslati ismereteket járja körbe. A szövegben megjelenő keretes részben a téma környezetvédelmi-jogi specialitásait „tálaljuk” – a mellékletként csatolt mintegy harminc iratmintát is elsősorban környezetvédelmi témákra hangoltuk.

Jelentősége miatt külön foglalkozom a helyi önkormányzati szervek működéséhez, a közpénz- és közvagyon felhasználásához kapcsolódó közérdekű adatok nyilvánosságával és bemutatom az adatok (lehetséges) beszerzési forrásait.

A brosúra végén lévő kis gyűjteményünkben a régióban dolgozó civil szervezetek „adatvadászatahoz” szükséges közérdekű címeteket szedtem egy csokorba.

II. Az adatbeszerzés általános szabályai

Mi számít közérdekű adatnak?

Az „adatvédelmi törvény” megfogalmazásában közérdekű adat:

- az állami vagy helyi önkormányzati feladatot,
- valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy
- kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó
- a személyes adat fogalma alá nem eső adat.

Főszabály szerint tehát mondhatnók azt is, hogy az állami, az önkormányzati és a közfeladatot ellátót szervek (röviden: a Szervek) által kezelt adatok közül mindaz közérdekű, amely nem minősül személyes jellegűnek.

Na de figyeljem: a közérdekűség nem jelent automatikusan hozzáférhetőséget is! A közérdekű információk egy részének megismerhetősége ugyanis törvényileg korlátozott (pl. amelyeket hivatalosan titkosítottak). Ezeket a kivételeket a későbbiekben külön tárgyaljuk.

Közérdekűek-e a környezet állapotára vonatkozó információk?

A **Kvtv.** szerint „A környezet állapotára, igénybevételére és használatára vonatkozó adatok a közérdekű adatokra vonatkozó szabályok szerint kezelendők” - vagyis a környezeti információval rendelkező Szervek (az Aarhusi Egyezmény megfogalmazásában a „hatóságok”) kötelesek azokat nyilvánosságra hozni, illetve kérés esetén hozzáférhetővé tenni..

És ez így van rendjén! Az Alkotmány ugyanis mindenki számára alapjogként biztosítja az egészséghez, illetve az egészséges környezetvaló jogot. Az egyes ágazati (vízügyi, erdőgazdálkodási, atomenergetikai stb.) jogszabályok az adatkezeléshez és hozzáféréshez további speciális előírásokat tartalmazhatnak. Ezeket nem árt „összeolvasni” és a kérelmet pontosan megfogalmazni (*melyik vállalat, melyik telepének, melyik időszakra vonatkozó, milyen jellegű szennyezőanyag-kibocsátására vagyunk kíváncsiak*).

4. sz. iratminta

Adat? Információ? Dokumentum? - Vagy mindegy?

Az adat mibenlétét az **Avtv.** kiterjesztően értelmezi. Megfogalmazása szerint adatnak számít a Szervek által *”bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől”* (magába foglalja tehát a konkrét közigazgatási határozatok, dokumentumok megismerhető részét is).

Az Egyezmény is tágan értelmez

Az Aarhusi Egyezmény is tágan értelmez. Nála a „környezeti információk” fogalmába a „klasszikus” környezeti adatokon kívül beletartoznak - többek között - a *géntechnológiailag módosított szervezeteket*, továbbá a környezeti elemek által befolyásolt, azokkal összefüggő *emberi egészségre és biztonságra vonatkozó adatokat* is (beleértve az *élelmiszerlánc szennyeződéseit*).

De környezeti információknak tekinthető *mindazon intézkedések (hatósági is), megállapodások, tervek és programok (politikai is!),* amelyek a környezet állapotára kihatással bírnak, vagy bírhatnak.

12. sz. iratminta

Ki igényelhet adathozzáférést?

Bárki, mindenki, akárki. Az **Avtv.** szerint az adatkezelő szervezetnek kötelessége lehetővé tenni, hogy az általuk kezelt (és megismerhető) közérdekű adatokat akárki megismerhesse. Az adathozzáférést tehát nemcsak Jóska Pista (*természetes személy*) részére kell biztosítani, de az Aggódo Kiscserkészek Klubjának (*nem jogi személynek*) vagy a települési Üvegsebvilágító Egyesületnek (*mint jogi személynek*) is.

1. sz. iratminta

Mi célból igényelhető közérdekű adat?

Ez magánügy. A Szerveknek nincs joga azt vizslatni, hogy Önök miért kíváncsiak a kért közérdekű információra – vagy hogy mit akarnak azzal kezdeni. Ez így is van rendjén, hiszen alapvető állampolgári jogról van szó, ahol az **Alkotmány** nem csak a közérdekű adatok megismerése ad jogot, de azok terjesztésére is. A probléma inkább az, hogy míg a civilek csak elvétve kérnek ki adatokat a Szervektől, a vállalkozók üzleti célú adatbegyűjtése rohamosan nő.

Kell-e igazolni az adatkérőnek a személyazonosságát?

Az adatkéréshez nem szükséges bemutatkozniuk. Két okból azonban mégis célszerűnek tetszik:

- ha írásban kéri a közérdekű adatok (másolat) megküldését, akkor nem árt megadni a nevet, címet (ahová a választ várják),
- de jogosan igényelheti a név, cím megküldését az adatkezelő is, hiszen az adatszolgáltatással felmerült költségeit csak ismert személytől vasalhatja majd be.

Kitől lehet a közérdekű adatokat beszerezni?

Elárlalom. Leghatékonyabban attól a Szervtől, akinél az adat megtalálható (mert ő kezeli azt, vagy éppen az ő tevékenységére vonatkozik). Ha tévedésből Önök attól kérnek közérdekű adatot, akinél nincs is – akkor az ügymenet lelassul. Vagy továbbítják a megkeresési igényét az információval rendelkező szervhez - vagy tanácsot adnak, hogy hová forduljanak inkább...

Szóval, ha bizonytalan az adatok holléte, akkor legjobb, ha a kérelmet egyszerre több szóba jöhető hatóságnak is elküldik...

3. sz. iratminta

Hol juthatnak hozzá cégekkel kapcsolatos környezeti információkhoz?

A környezetet hulladékkal, zajjal, füsttel, sugárzással és szennyvízzel terhelő cégek kibocsátásukat kötelesek rendszeresen jelenti a hatóságoknak. A beérkezett információk közérdekűvé válnak, vagyis a hatóságok kötelesek az ilyen adatokat (információkat, dokumentumokat) hozzáférhetővé tenni és – kérésre – a megfelelő tájékoztatást megadni.

2. sz. iratminta

A felügyelőségek ütemtervük szerint (környezeti havaria esetén pedig azonnal) természetesen maguk is végeznek hatósági ellenőrzéseket, méréseket. Mivel ezek forrása közpénz, a mérési adatok, jegyzőkönyvek megismerhetők.

A régióban működő egyes cégek környezetterheléséről tehát elméletileg a győri illetve a szombathelyi környezetvédelmi felügyelőség honlapjain szerezhetnek információkat. Ha nem találják (ami valószínű), akkor hívják fel az illetékes felügyelőség „Zöld Pont” információs irodáját vagy keressék meg a térségben tevékenykedő civil környezetvédő szervezeteket.

Ezek elérhetőségeit megtalálják a brosúra végén.

Van-e az adatkérésnek formai kötöttsége?

Formai előírás nincs. A kérés előterjeszhető személyesen eljárva, telefonon és írásban is – faxon, elektronikus formában, vagy levélben egyaránt. A határidők követhetősége végett legbiztosabb talán az írásos adatkérés - főleg, ha a levelet tértivevénnyel postázza. Egy példányt pedig, tartson meg magának. Mert sosem lehet tudni...

Az írásos megkeresés tartalma

Az adatkérőtől nem követelhető meg a szabatos fogalmazás. Ha a kérés tárgya beazonosítható és teljesíthető – akkor azt teljesíteni kell! A kérelem pontos megfogalmazása azonban Önöknek is érdeke. Megkönnyíti a teljesítést (megtagadást) és egyértelművé teszi, hogy beadványukban nem a Szerv hogyanléte után érdeklődnek, vagy hogy menyibe kerül ma büfjünkben a hamburger...

Írják le tehát pontosan, hogy milyen közérdekű adat, információ, irat megküldését kérik – és milyen formában. Jegyzőkönyv esetében jelöljék meg azt a részt (napirendi pontot, hozzászólást, határozatot), amelyekre kíváncsiak. Ha pedig tényleg pongyolán fogalmaztak, akkor utólag pontosítsák a kérést (a határidő ilyenkor előlről indul). Hasonló kérelem egyébként többször is beadható, ha folyamatosan mért adatokról van szó, akár hetente is.

4. sz. iratminta

Mit kell tudni az adatszolgáltatás módjáról?

Az ember általában iratbetekintést, adatmegküldést, tájékoztatást kér és fénymásolatban, magnószalagon vagy hajlékonylemezen várja a kért információkat. A Szervet köti az adatkérés módja, attól (hacsak nincs elháríthatatlan akadálya) egyoldalúan nem térhet el. Nyilvánvalóan nem követelhető azonban olyan technikai teljesítés, amely nem áll az adatkezelő rendelkezésére (például nem kérhető a dokumentum *word* formátumban, ha azt *pdf*-ben kezelik).

Előfordul, hogy az igényelt információk számítógépre vitele, vagy további feldolgozása jelentős plusz munkát és költséget jelentene a Szervnek. Ilyen esetekben a feleknek közösen kell megegyezni a teljesítés módjáról és a költségtérítésről.

Erről később még lesz szó.

5. sz. iratminta

Az irat (adat)betekintés teljesítésének módja

Mondjuk Önök nem adatok megküldést kérték, hanem személyes adatbetekintést. Ami – elismerem- nem a legnépszerűbb műfaj. Be kell menni a Szervhez, ahová bemenni nemigen akaróznak. Úgy kell tenni, mint aki kérésért, pedig csak alkotmányos jogát gyakorolja. Szóval néha tényleg nehéz elviselni a hivatal packázását, az ügyintézők „halivúdi mosolyát”.

A személyes iratbetekintésnek azonban több előnye is van. Például az, hogy a kérelmező a teljes dokumentációt megkapja és abból más közérdekű információkat is kimazsolázhat.

Vagyis idő és pénz takarítható meg, ráadásul az aktacsomóból néha nem várt értékes információk bukkanhatnak elő.

Egy jó tanács: a személyes iratbetekintés időpontját ajánlatos a hivattalal előzetesen egyeztetni.

6. sz. iratminta

Jelen lehet-e az adatbetekintésnél a Szerv képviselője?

Ha akar, akkor igen, hiszen egy aktában lehetnek nem nyilvános (titkosnak minősülő) információk is. Közelítsük meg tehát a dolgot pozitívan. Egy magunkfajta civil betekintő általában nem szakember, a jelenlévő ügyintéző viszont az.

Intézkedhet a fénymásolásról, jóindulatúan felhívhatja a figyelmet erre-arra, segíthet az adatok szakmai értelmezésében. Erre nyugodtan meg is kérhetik őt, hiszen az **Avtv.** szerint az adatkezelő a kérelemnek „közérthető formában” tesz eleget.

Mennyi idő alatt kell az információ hozzáférést megtagadni vagy teljesíteni?

Az **Avtv.** szerint az adatkérésnek a Szerv a „legrövidebb időn belül”, legfeljebb azonban 15 napon (naptári napon) belül köteles eleget tenni. Ellenkező esetben, 8 nap áll rendelkezésére a kérés megtagadására, amit azonban a Szerv mindig indokolni köteles.

A határidők természetesen a kérelem tudomásra jutásától (vagyis a kérés beérkeztétől) számítandók.

Mi van akkor, ha az adatkezelő szerv nem válaszol?

Nyilván van az úgy, hogy a hivatalnak sok dolga van, néhány Szervnek azonban a hallgatás kifejezetten a kedvenc sportja. A közérdekű adatkérés válasz nélkül hagyása azonban az **Avtv.** szerint öngól, hiszen az adatkezelő hallgatása a kérés megtagadásaként értelmezendő. Ez pedig megnyitja a bírósági jogorvoslat lehetőségét.

Meghosszabbíthatók-e az Avtv-ben előírt határidők?

Elméletileg nem, de a gyakorlatban mégis előfordulhat, hogy csak később juthatnak adatközelbe. Vagy azért, mert a Szerv időt kér, hogy az adatokat az Önök által kért formában szolgáltatthassa, vagy a költségek ügyében kell még alkudozniuk (hogy vállalják-e). Előfordul, hogy nem hallgattak rám, pontatlanul fogalmaztak és kérésüket utólagosan pontosítania kell.

Néhány terméketlen levélváltás után felmerülhet netán a gyanú, hogy a Szerv csak az időt húzza, valójában esze ágában sincs a kért adatot kiadni. Ezt alappal lehet megtagadásként értelmezni és további alkudozás helyett, a bíróságtól kell kérni a teljesítésre való kötelezést.

Elévül-e a hozzáférés joga?

A közérdekű adatok (iratok) megismeréséhez való jog időben nem korlátozható. Vagyis egészen addig joguk van a hozzáféréshez, amíg az adatok véletlenül meg nem semmisülnek, vagy amíg az iratot ki nem selejteznek.

Információszolgáltatásért érvényesíthető költségek

Ez az adatvédelmi törvény egyik sarkalatos pontja. Az **Avtv.** megfogalmazásában *„Az adatokat tartalmazó dokumentumról (annak tárolási módjától függetlenül) az igénylő másolatot kaphat. A szerv kizárólag a másolat készítésével kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően állapíthat meg költségtérítést. Ennek összegét - az igénylő kérésére - a szerv köteles előre közölni.”*

Az „állapíthat meg” értelmezésünkben azt jelenti, hogy a költségfelszámítás nem kötelező. Ha viszont a Szerv megállapít, akkor csak

a másolatkészítéssel ténylegesen felmerült költségek jöhetnek számításba – az adatszolgáltatásért más címen jogszerűen térítés nem kérhető.

Ha így vesszük, akkor személyes adatbetekintésnél, illetve magunkkal vitt magnószag, floppy-lemez, kézi fénymásoló esetében tulajdonképpen nem is merül fel „költség”. Ami nem merül fel, az nincs.

8. sz. iratminta

Költségek csökkentése nyers adatok kikérésével

Ha nem egyszerű másolásról van szó, akkor plusz költségként jelentkezhet a Szervnél található (nyers) adatok rendszerezése és feldolgozása is. Na, itt már nem árt óvatosnak lenni, hiszen vannak egészen nekivadult hivatalok, melyek adatfeldolgozás címén több ezer forintos mérnök-óradíjakat számolnak fel. Ennek oka az, hogy a hatóságoknak ma már bevételi tervei vannak és az adatközlést sajnos egyfajta bevételi forrásnak tekintik.

Az egy dolog, hogy senki sem akarja ingyen agyondolgoztatni az amúgy is túlterhelt Szervet. De talántán az sem megnyugtató, ha maguk a hivatalok szabják meg az információszabadság árát, és a csóró civilekkel fizettetik meg technikai fogyatékoságaikat, vagy éppen trehányóságukat.

Ezért fontos az adatkérés körütekintő megfogalmazása. Tehát vagy eleve nyers adatokat kérjenek ki - vagy tudakolják meg a feldolgozás árát. Amit az adatkezelő Szerv köteles előre közölni.

A tapasztalat szerint egyébként a számla összege leginkább alku kérdése és nagyban függ a hivatalvezető hozzáállásától (lásd még: *szolgáltató közgazgatás*).

Az információszabadság korlátjai (1) - általában.

Mint jeleztem, a közérdekű adatok nyilvánossága (főszabály) nem jelent automatikusan azok megismerhetőségét is, hiszen vannak nem megismerhető közérdekű adatok is.

Az **Avtv.** pontosan meghatározza, hogy melyek azok az „elismert (*bonvédelmi, nemzetbiztonsági, külügyi stb.*) érdekek”, melyek az adatnyilvánosság „legális akadályai” lehetnek. Nevesít továbbá két titokfajtát

is: *az államtitkot és a szolgálati titkot*. Ezek szabályait mindkét esetben a titoktv. tartalmazza.

A törvényekben megjelenő megtagadási okokat az adatkezelő nem értelmezheti kiterjesztően. Ha tehát a kért iratokból (adatsorból) csak meghatározott adatok minősülnek titkosnak, akkor - azok kiemelése után - a többi adat hozzáférhetőnek tekintendő. A kiemelt (titkos) adatok helyettesítésére az adatkezelő nem köteles, hacsak más jogszabály (például a környezeti hatásvizsgálatról szóló) ezt nem írja számára elő.

Az információszabadság korlátai – Aarhus szerint

Mivel a környezetkárosítás mindenkit sújt, az érintetteknek alapvető joguk és érdekük, hogy megismerjék környezetük állapotát. Az Aarhusi Egyezmény főszabályként mondja ki a környezeti adatok nyilvánosságát - az Egyezményben nevesített korlátok nagyjából megegyeznek az **Avtv-ben** foglaltakkal.

Az Egyezmény értelmében az egyes megtagadási okokat „**szűken kell értelmezni**”. Vagyis a „jogos érdekek ütközése esetén” az információt kezelő hatóság kötelessége mérlegelni azt, hogy a magánérdekek védelme, vagy az információ kiadása szolgálja-e jobban a köz érdekeit.

Az információszabadság korlátjai (2) - a személyes adatok

Az **Avtv.** szerint a Szerveknél kezelt adatok közül a személyes jellegűnek nem számítanak közérdekűnek (védettek). Erről már volt szó. A főszabály értelmében tehát a **személyes jellegű adatok** csak az érintett beleegyezésével vagy törvényi rendelkezések alapján kerülhetnek nyilvánosságra.

A személyes adatok fenti védelme azonban nem abszolút - a köz érdeke kivételes esetben „überelheti” azt. Ez elsősorban a *közhatalmat gyakorlók és a politikai közszereplők* esetében igaz. A rájuk vonatkozóan kért személyes adatok ugyanis - amennyiben az a „hivatalos tevékenységük megítélése szempontjából jelentőséggel bír” - nem maradhatnak titkosak.

Erre az önkormányzati részben még visszatérünk.

Az információszabadság korlátjai (3) – államtitkok és szolgálati titkok

Az **államtitokká** minősíthető adatfajtákat a titoktörvény melléklete pontosan nevesíti (titokkörü jegyzék). A jegyzékben szereplő adat igazából akkor válik államtitokká, ha a törvényben arra felhatalmazott személy „hivatalosan” annak nyilvánítja. Az államtitkot tartalmazó iraton szerepeltetni kell a „*Szigorúan titkos!*” feliratot.

A **szolgálati titkot** tartalmazó irat lapjai a „*Titkos*” feliratból ismerhetőek fel. Itt is van minősítő személy, van szigorú eljárási rend is - a különbség az, hogy a szolgálati titokkör jegyzékét nem a törvény, hanem maga a minősítő állapítja meg. Gyakorlatilag minden miniszter adott ki saját rendeletet a szolgálati titokkörü jegyzékről. Más dolog, hogy némelyik miniszteri lista inkább nevezhető az információszabadság megsúfolásának...

Az információszabadság korlátjai (4) - az üzleti titkok

Az üzleti titok elsősorban a cégek gazdasági tevékenységéhez kapcsolódik. - védelme is elsősorban az érintett cégek (piaci) érdeke. Ezt bizonyos határig a jognak is méltányolnia kell. Ez igaz, de hogyha ez a cégeken múlna, nyilván az összes, számukra kényelmetlen termelési, környezetterhelési stb. adatot titkosítanák. Ami viszont az információszabadság ellen való dolog.

A nyilvánvaló érdek-összeütközés feloldására az „**üvegsebtörvény**” a **Ptk-ba** építve újrafogalmazta az üzleti titok mibenlétét és megismerhetőségük korlátait.

Általános alapelv, hogy a költségvetési forrásokra, az EU támogatások felhasználására, valamint a közvagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó adatok nyilvánosságát az üzleti titokvédelem címén korlátozni nem lehet. A szabályozás egyértelművé teszi azt is, hogy melyek azok a - Szervnél kezelt - „céges adatok” (*technológiák, műszaki megoldások, know-how stb.*), amelyek továbbra is védelemben részesítendőek.

Cégek adatai – cégek titkai

Az adatvédelmi biztos állásfoglalása szerint a cégek által a hatóságoknak (mint adatkezelőknek) **kötelezően szolgáltatott környezeti információk** nem minősíthetők üzleti titoknak. Környezeti információknál tehát üzleti titok tehát - elméletileg- csak a cég saját használatára gyűjtött adatainál, illetve a hatóságnak önként kiszolgáltatott információknál jöhet szóba.

A kérést azonban ilyen esetekben is teljesíteni kell, ha a kért információ *"a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkat érint"*. Magyarán: az emissziós adatok (a főszabály szerint) mindig közérdekűek – kiadásukat az Aarhusi Egyezmény értelmében nem lehet üzleti titokra való hivatkozással megtagadni.

Mi az a „közérdekből nyilvános adat”?

Mint azt jeleztük, korábban sok cég erős belső készletet érzett arra, hogy a számára kényelmetlen adatot, költségvetési kapcsolatot „üzleti titoknak” minősítse. Meg is tette – főleg ha nála volt.

És akkor jött az „üvegsebtörvény”, amely az üzleti titok fogalmát a **Ptk**-ban pontosította, az **Avtv**-be pedig beépítette a *közérdekből nyilvános adat* fogalmát.

Közérdekből nyilvános adatnak tekintendő

- a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat,
- amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Tehát olyan fontos információkról van szó, amelyekhez ugyan nem lehetne közünk (mivel nem a Szervek kezelik, vagy mert személyes adatok) – melyek nyilvánosságát azonban az információhoz jutás közérdeke indokolja. Ezeket viszont törvényben konkrétan nevesíteni kell. Ilyenek például az említett *emissziós adatok, a közszolgáltatásokkal, közbeszerzésekkel kapcsolatos törvényekben megjelölt dokumentumok stb.*

21. sz. és 22. sz. iratminták

A „közérdekből nyilvános adatok” pontos tartalmán még vitakoznak. Egy azonban biztos: mindenki, aki az államháztartáshoz tartozó valamely szervvel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, kérésre köteles erről tájékoztatást adni (ebben a körben nem hivatkozhat üzleti titokra).

Míg a közérdekű adatok általában az állami vagy önkormányzati szerveknél lapulnak, a közérdekből nyilvános adatokat - hiszen rájuk vonatkoznak - az érintett cégtől, vagy személytől lehet becserkészni.

Megismerhetők-e a cégekre kirótt környezeti bírságok?

A környezethasználó személyek, cégek ellenőrzésére hivatott hatóságok által lefolytatott vizsgálati eredmények közérdekű adatok. Márpedig ha azok, akkor a hatóság *jogsértést megállapító döntése, bírságot kiszabó, kötelezést előíró rendelkezéseit* üzleti titokra hivatkozva nem lehet a nyilvánosság elől elzárni.

7. sz. iratminta

Az információszabadság korlátjai (5) - a döntés megalapozását szolgáló adatok

Az egyes eljárásokban, a döntések megalapozását szolgáló (közben-ső, belső használatra készült) adatok tíz évig nem nyilvánosak. Ezen időn belül csak külön kérelemre, az adatkezelő szerv vezetőjének hozzájárulásával ismerhetők meg.

Figyelem! Az ilyen adatra beérkező a megismerési igény (a döntést követően) csak akkor utasítható vissza, „*ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét, vagy feladat és hatáskörének illetéktelen külső befohlyástól mentes ellátását*” veszélyeztetné. Az egyedi közigazgatási ügyek tekintetében elismerten ilyennek tekintendők a határozatok tervezetei - testületi hatáskörbe tartozó döntések esetében pedig, a tanácskozásról, szavazásról készített jegyzőkönyvek.

A nyilvános (közgyűlési, bizottsági) ülések döntés-előkészítéséhez készült mérési adatok, szakvélemények azonban nem belső eljárás során keletkezett döntés-megalapozó adatok, hanem a döntéshozatalhoz igénybevett információknak tekintendők.

Vagyis ismerhetők. Bizony ám!

III. Az önkormányzatoknál lévő közérdekű adatok megszerzése az Avtv. alapján

A közérdekű adatok birtokosa az **Avtv.** szerint „*állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott közfeladatot ellátó szerv vagy személy*” lehet. Az előző fejezetekben mindhárom adatkezelő csoportra vonatkozóan, általánosságban ismertettem az adatbeszerzés jogi kereteit és szabályait.

A kört szűkítve ebben a fejezetben elsősorban azokkal a közérdekű adatokkal foglalkozom, melyek a helyi képviselőtestület működése során keletkeznek vagy az önkormányzati szervek (közigazgatási) munkájához kapcsolódnak.

Kif képvisel a képviselő?

A „helyi önkormányzás” eleve feltételezi azt, hogy az önkormányzat döntéseiről, működéséről az érdeklődő polgárok bármikor tájékozódhassanak. Mert a köz ügyében a köz érdeke ezt így kívánja.

„*A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszereplésének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését.*”- írta erről az Alkotmánybíróság.

Az önkormányzat feletti demokratikus kontroll biztosítása nem csupán a közpénzek felhasználásának ellenőrzése miatt fontos, de adott esetben az **Avtv.** segítségével szerezhetünk információt arról is,

- hogy a döntések folyamatában valójában milyen súlyt kap a helyi környezet, illetve a lakosság életminőség védelme?
- hogy képviselőnk milyen álláspontot foglalt el egy konkrét ügyben? Tényleg az őt megválasztó polgárok érdekeit, akaratát képviselte-e - avagy szokás szerint csak a frakciófegyelem elvárásainak megfelelően nyomkodta a szavazógombot?

Különösen fontosak ezek az információk a település környezeti állapotát, a lakosság életminőségét jelentősen terhelő beruházásokról hozott önkormányzati döntéseknél (pl. útépitések, benzinkút, parkolóház, bevásárlóközpont, lakópark, hulladéklerakó stb.) illetve, az ezeket előkészítő rendezési tervekkel kapcsolatos eljárásokban.

A közgyűlési előterjesztések nyilvánossága

Az előterjesztések akkor érnek valamit, ha azokat az érintett polgár időben, tehát még a döntés előtt megismerheti. Az önkormányzati törvény **(Ötv.)** szerint a nyilvános üléshez készült *előterjesztések és azok mellékletei* mindig nyilvánosak - az elektronikus információszabadságról szóló törvény **(Eitv.)** végrehajtási rendeletei pedig kötelezően írják elő ezen információk honlapon való közzétételét.

A képviselő testület elé kerülő előterjesztések általában felkerülnek a helyi önkormányzatok honlapjára. Kivéve persze azokat, melyeket véletlenül mégsem tesznek közzé - vagy amelyeket nagy trükkösen csak az üléseken osztják ki. .

Részvétel az önkormányzati üléseken

A „forró információszerzés” legbiztosabb módja, ha a polgár fogja magát és elballag a képviselőtestület ülésére, amely - fő szabály szerint - mindig nyilvános. Belehallgat az előterjesztésekbe, a vitákba, jegyzetelget, fejet csóvál, meg ilyesmi. A nyilvános testületi üléseken elhangzott *felszólalások, nyilatkozatok és személyes megnyilvánulások* közérdekű adatokká válnak, azaz a továbbiakban szabadon idézhetők.

A nyilvános üléseken elhangzottokról egyébként a képviselők hozzájárulása nélkül is készíthető *hang- és képfelvétel*. Közérdekűnek minősül a nyílt üléseken hozott, név szerinti *szavazását rögzítő* számítógépes lista is.

17. sz. iratminta

Betekintés a testületi ülések dokumentumaiba

A nyílt ülések jegyzőkönyveibe (és azok mellékleteibe) lakóhelyétől függetlenül, bárki szabadon betekinthez. Ha Önök nem a magnófelvételre, hanem az írásos jegyzőkönyvre vágnak, akkor várniuk kell kb. két hetet, amíg az elkészül. Akkor ügyfélfogadási időben besétálnak a hivatalba (vagy a városi könyvtárba) - és betekintenek.

A jegyzőkönyvből kimásolt részek szabadon terjeszthetőek – mégpedig az érintett hozzájárulása nélkül.

Ma már sok önkormányzat önként felteszi a közgyűlésen készült jegyzőkönyvet az internetes honlapjára is. Ez üdvözlendő ugyan, - de mivel sokaknak nincs internet hozzáférése - erre hivatkozással nem lehet megtagadni a személyes betekintést, vagy az írásos adatközlési kötelezettséget.

15. sz. iratminta

Nyilvános ülés – zárt ülés

A jogi szabályozás a képviselő-testületi ülések, és a bizottsági ülések jegyzőkönyvei között nem tesz különbséget - a zárt és a nyilvános ülés között azonban igen.

A **zárt ülés** csak kivételes, indokolt esetben tartható. Az ott készült jegyzőkönyv tartalma nem nyilvános – a hozott döntések viszont megismerhetők.

A **nyilvános ülések** dokumentumai (jegyzőkönyv, kép- illetve hangfelvétel) mindenki számára megismerhetőek, beleértve mindazon iratokat, tervezeteket, javaslatokat is, melyek a napirenden szereplő témák tárgyalásához készültek. Az előterjesztéseken kívül ebbe a körbe tartoznak a bizottsági felkérésére (vagy egyéb közpénzen) a témában készített szakértői vélemények is.

16. sz. és 18. sz. iratminták

Mindaz egyaránt vonatkozik a képviselő testületi és a bizottsági ülésekre. Ezt azért szükséges hangsúlyozni, mert a bizottságok előterjesztését, jegyzőkönyvét nálunk is előszeretettel minősítik titkosnak, avagy döntést előkészítő iratnak.

Kinek címezzünk?

A jegyzőkönyvek tárolásáért, irattározásáért, a szakszerű iratkezelésért a **jegyző** a felelős - tehát az írásbeli kérelmeket neki kell címezni. Ne feledjék el a pontos fogalmazás jelentőségét (melyik napon készült a jegyzőkönyv, melyik napirendi pontjára kíváncsi, hogyan kéri a tájékoztatást stb.).

Az önkormányzat szerveinek, hivatalának, közszolgáltató cégeinek működésével kapcsolatos, illetve a személyeket érintő adatkéréseket a **polgármesternek** címzendő.

Jogszerűen egyikük sem hivatkozhat arra, hogy a kért adatok honlapon vagy újságban is megtalálhatók.

Üvegzeb (1) - A közpénzek felhasználásának ellenőrzése

Az önkormányzatok munkájuk során magánszemélyekkel és cégekkel különféle szerződéseket kötnek. Mivel ezek teljesítése gyakran közpénz kifizetést, vagy a közvagyon felhasználást érint - logikus, hogy ezek a szerződések a nyilvánosság elől nem zárhatók el. Ezt azért mondom, mert még most is előfordul, hogy az állami-önkormányzati szervek (de főleg a velük szerződő partnerek) üzleti titokra hivatkozással visszautasítják a közpénzek felhasználására vonatkozó adatok kiszolgáltatását.

Hát kérem szépen, ezt ne hagyják!

Az „**üvegzebtörvény csomagnak**” a Ptk-ba illetve Avtv-be beépített új szabályozása egyelőre bezárta a kiskapukat. Az új rendelkezések pontosan rögzítik, hogy az állami szervek, a helyi önkormányzatok, valamint közfeladatot ellátó szervek milyen körben kötelesek biztosítani a közérdekű adatok *(a költségvetésre és végrehajtására vonatkozó adatok, vagyonkezelésre illetve közpénz-felhasználásra vonatkozó szerződések stb.)* nyilvánosságát.

22. sz. és 23. sz. iratminták

Üvegzeb (2) - A közfeladatot ellátó szervek adatai

A helyi önkormányzat a feladatkörébe utalt tevékenységek ellátására saját tulajdonú, vagy részvételével működő gazdasági társaságot hozhat létre (közfeladatot ellátó cégek). Ilyenek például a különféle közszolgáltató cégek (a helyi *kommunális szolgáltatók, víz- és csatornaművek, útkezelő KHT-k, temetkezési vállalatok*), az önkormányzati intézmények, az ingatlankezelő vállalatok, ipari park Kft-k stb. Ezek a közfeladatot ellátó Szervek szintén kötelesek az általuk kezelt közérdekűnek minősülő adatokat rendszeresen közzétenni, illetve ahhoz – kérésre – bárkinek hozzáférést biztosítani.

Közérdekűek, így megismerhetőek a közfeladatot ellátó gazdasági társaságok működésével kapcsolatos adatok is. Így feltétel nélkül nyilvános az önkormányzati képviselőnek a társaság igazgatótanácsában vagy felügyelő bizottságában sűrűn betöltött funkciója - juttatásuk pedig akkor, ha az önkormányzatnak a társaság döntéshozatalában meghatározó hányada van.

Hozzáférés a környezettel kapcsolatos szolgáltatást nyújtó cégek adataihoz

Az Egyezmény a környezeti „információkhoz” hasonlóan tágan értelmezi az információkezelő hatóságokat is, beleértve abba a „környezettel kapcsolatos állami szolgáltatást nyújtó természetes és jogi személyeket is”. Vagyis közérdekű adatkezelőnek minősülnek az ivóvizet, gázt, áramot biztosító, hulladékot elszállító közszolgáltató vállalkozások éppen úgy, mint a telefonszolgáltató vagy adatfeldolgozó cégek.

Mivel tevékenységük közpénzt érint, beletartoznak a körbe a különféle állami környezetvédelmi feladat ellátására létrehozott, állami felügyelet működő koordináló Kht-k. is. Mint például a csomagolóanyagok szelektív gyűjtését koordináló ÖKO-Pannon Kht. Ő ugyan ezt nem ismeri el, de ennek nincs jelentősége....

9., 10. és 11. sz. iratminták

Üvegseb (3) - Ki, hol, mennyit keres?

Az, hogy ki mennyit keres, főszabály szerint magánügy és védelmet élvező személyes adat.

A főszabály nem érvényes viszont a közpénzből fizetett, közfeladatot ellátó vagy politikai közszereplést vállaló személyekre. Mivel az ő alkotmányosan védett magánszférájuk szűkebb, mint az „átlagpolgároké”, személyes adataik egy részének a közérdekűvel azonos nyilvánosságot kell biztosítani. Ugyanez vonatkozik a közfeladatot ellátó szervezetek (pl. a közszolgáltató cégek) vezető tisztségviselőire is.

Tehát a polgármester, az alpolgármesterek illetménye és egyéb juttatása bárki számára megismerhető közérdekű adat. Ennek minősül a helyi képviselők tiszteletdíja és egyéb juttatása, az önkormányzati bizottságokban betöltött funkciója, valamint az ezekért megállapított tiszteletdíj is.

Tessék csak bátran kérdezni!

Az önkormányzati alapok nyilvánossága

A települések környezetvédelmi, szociális stb. célú önkormányzati pénzalapjainak felhasználásával, a döntéshozatal folyamatával kapcsolatos adatok közérdekűek, azaz mindenki által megismerhetők. Az adóbevételekből (kötségvetésből) folyósított támogatások felhasználása nem kezelhető titkosan csak azért, mert polgári szerződést érintenek. Közpénzekről lévén szó ez logikus is.

Az alapok felhasználását (a pályázati kiírások vagy a támogatottak listáját) tanulmányozva egyébként néha érdekes megvilágítást kaphatnak egyes összefüggések.

A civilek szerint ideje lenne, hogy a nyilvánosságról, a korrupció elleni harcról, az „üvegseb projektekről” ne csak a választási programokban essen szó, de az adófizetők tényleg bármikor megismerhessék, kik és mire költötték a pénzüket!

19. sz. iratminta

Információbeszerzés a lakossági közmeghallgatáson.

Itt nem az egyedi hatósági ügyekben (a **Ket.** illetve a **Kvtv.** alapján tartott) közmeghallgatásról van szó, hanem az önkormányzati törvény (**Ötv.**) alapján, a szombathelyi lakosságnak tartott éves „**általános közmeghallgatásról**”. Vegyük úgy, hogy ez a képviselő-testület speciális ülése, ahol a közmeghallgatásra elzárándokolt izgága lakosság kérdez - a kötelezően jelen lévő polgármester, jegyző, képviselő vagy a szakapparátus válaszol.

A kérdések pontos megfogalmazása ez esetben is alapvető követelmény, hiszen azok megválaszolására - amennyiben közérdekű információkkal kapcsolatosak - az **Avtv.** szabályai vonatkoznak. Ennek megfelelően vagy rögtön ki kell szolgáltatni az Önök által kért közérdekű információkat, vagy az **Avtv.** szerinti 15 napon belül kell rá megadni a választ. Akkor is, ha a közmeghallgatásról nem vettek fel jegyzőkönyvet.

IV. Információk beszerzése egyéb módon

Adatbeszerzés és „hasznosítás” közérdekű bejelentéssel.

A „közérdekű bejelentés, panasz, javaslat” intézményét korábban önálló törvény szabályozta, most a **2004. évi XXIX. sz.** ún. „EU-s saláta-törvény” egyik fejezetében lelhető fel.

A közérdekű bejelentés célja olyan hiányosság vagy sérelem orvoslása, amely a közösség, a társadalom érdekét (is) szolgálja. Nagy előnye, hogy a polgár erre a jogszabályra hivatkozva úgy tudja a hatóság gépezetét beindítani, hogy közvetlen érdekeltségét nem kell bizonyítania. Választ viszont kapni fog.

Az eljárást bárki kezdeményezheti - a megkeresett Szervet 30 napon belül intézkedési (és tájékoztatási) kötelezettség terheli. Tehát akár ügyfélként vonják be az eljárásba, akár névtelenséget kérő bejelentő marad – mindenképpen gyors, olcsó és érdemi ügyintézészt remélhet. És a végén akár új információkhoz is juthat...

A közérdekű bejelentés, javaslat, panasz címzettje – az **Avtv**-vel ellentétben- nem csak adatkezelő hatóság, de bármely „*tárgykörben eljárásra jogosult szerv*” lehet. Logikus, hiszen a bejelentés, panasz első-sorban nem közérdekű információ beszerzésére irányul, hanem a már meglévő információ „továbbhasznosítására”, a közérdeknek megfelelő állapot helyreállítása végett.

Mondjuk Önök az illetékes Szerv intézkedését kérik, mert az **Avtv**. segítségével korábban beszerzett határozatból kiderül, hogy a vállalat nem is úgy kezeli a szennyvizét, ahogy előírták – vagy az égető olyat éget, amit nem is szabadna neki.

Eljárás megindításának közhírré tétele a Ket. alapján

Úgy tetszik, hogy a közigazgatási eljárás szabályairól szóló új törvény **(Ket.)** a korábbinál komolyabban veszi *az eljárás megindításáról szóló közhírré tétel (illetve a hirdetményi értesítés)* intézményét. Ennek azért lenne jelentősége, mert az eljárásindítás közhírré tételével az érintett

polgárok időben juthatnak értékes információkhoz, adatokhoz és megnő az esélyük a döntéshozatalban való legális (ügyféli) részvételre. Márpedig egy adott ügyről az abban részvevő ügyfél tudhat meg a legtöbb információt!

A konkrét eljárás megindításáról szóló közhírré tételt illetve hirdetményi értesítést a „*belyben szokásos módon*” kell bonyolítani – és akkor alkalmazható, ha az „*eljárás jelentős számú ügyfelet érint*” illetve „*ha az ügyfelek körét vagy a hatásterület határait nem lehet pontosan megállapítani*”.

A **Ket**-szabályozás elgondolása jó, megfogalmazásával viszont továbbra is túl sok teret ad Szervek sajátos (szűkítő) értelmezésére. Amivel nyilván ösztönösen élni fognak.

Hatásterület? Jelentős számú?

A *létesítmény hatásterületének* tisztázására az új törvény tesz ugyan egy bártortalan kísérletet, de még várhatóan évekbe telik, míg kialakul az egységes értelmezési gyakorlat. A beruházást elszenvedő lakosság nyilván tágabb körben gondolkodik – míg a hatóság szokás szerint szűkíteni igyekszik az érintettek körét.

Levegőben lóg a „jelentős számú érintett” mibenléte is. Szerintünk (civilek) és a lakosság szerint logikus, hogy az útépitések, vízrendezések, üzletközpontok, benzinkutak, parkolóházak, sugárzó létesítmények, hulladéklerakók és égetők stb. telepítése „jelentős számú ügyfelet érintő” - életminőségüket, környezetüket súlyosan megterhelő beruházások.

Még hozzá méretüktől függetlenül - természetüknél fogva.

Vagyis a környék lakói igenis „jelentős számú érintettek”. És ezek az érintettek joggal várják el, hogy a készülődő beruházásról (rendezési tervekről, fejlesztési koncepciókról) megfelelő időben, megfelelő minőségű információkhoz jussanak.

A Szerveknek viszont az a tapasztalata, hogy sok ember sokat kérdez, több ügyfél többet kavar. Jobb őket tehát inkább távol tartani. Ennyit a jelentős számú lakosság valós esélyeiről.

Az Aarhusi Egyezmény elvárásai, a nyilvánosság bevonása

Az Aarhusi Egyezmény három fejezetben is foglalkozik a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételével.

Alapállása szerint a hatékony társadalmi részvételhez alapkövetelménye, hogy az érintett nyilvánosság időben kapjon információt (és lehetőséget) a döntés folyamatában. Tehát az *eljárás korai fázisába, amikor még az összes választási lehetőség nyitott és a vélemények „kellő mértékben” figyelembe vehetők.*

Ez, és csak ez lehet biztosítéka annak, hogy az érintettek időben értesülnek a tervezett beruházásról és annak (telepítési, műszaki, technológiai stb.) alternatíváiról. Csak ez ad lehetőségek a felek közötti széleskörű és hatékony információáramlásnak.

27. sz. iratminta

Helyben szokásos módon?

A rendezési tervekészítések tapasztalatai azt jelzik, hogy a „helyben szokásos módon” történő közzététel módját ideje lenne Szerveknek újragondolni. Persze csak akkor, ha annak célja valóban a lakosság tájékoztatása. A sajtóban megjelenő hirdetések technokrata megfogalmazásából manapság sok mindent meg lehet tudni, csak éppen az eljárás tárgya (a háttérben készülődő beruházás) marad sokszor beazonosíthatatlan.

A közhírré tétel, a kifüggesztés aktusa pedig „helyben szokásos módon” gyakran azzal tudódik le, hogy 15 napra kirajzszögeznek egy szakmai zsargonban írt tájékoztatót meg egy áttekinthetetlen térképet a község háza legsötétebb folyosóján. Városokban esetleg a polgármesteri hivatal aulájában – de véletlenül sem abban a városrészben, ahol éppen építeni terveznek.

Ami a Szervek feltehetően a legkényelmesebb „szokásos mód” ugyan, de a demokratikus döntéshozatalhoz nincs sok köze. Feltehetően a jogalkotó sem erre gondolt, mikor beépítette a **Ket**-be.

Maradjunk talán annyiban, hogy a civilek epekedve várják a szolgáltató közigazgatás új szemléletű garnitúráját.

Közigazgatási eljárás - adatvédelmi eljárás

Mint láttuk, a Szerveknél - az általános szakhatósági feladataikat ellátva - az évek folyamán rengeteg „hivatalból begyűjtött” közérdekű adat halmozódik fel. Ezek tehát az Avtv. alapján bárki által kikérhető közérdekű információk.

Más az alapállás a különféle hatóságok előtt folyó (egyedi) ügyekben. A konkrét hatósági eljárások általában a közigazgatási eljárás általános szabályairól szóló új törvény (**Ket.**) előírásai szerint bonyolódnak. Az eljárások egyik részvevője mindig az ügydöntő közigazgatási Szerv - másik oldalon van az ügyfél, vagy az ügyfelek.

Témájuknál fogva ezek az egyedi hatósági eljárások is sűrűn termel(het)ik az **Avtv.** alapján közérdekűnek minősülő, tehát megismerhető információkat (*különféle határozatokat, műszaki dokumentációkat, szakvéleményeket, szakhatósági állásfoglalásokat*). Ilyen megközelítésben az ügyben eljáró hatóság egyben az **Avtv.** szerinti adatkezelő Szervnek is minősül - akihez Önök adatkérelemmel fordulhatnak. A könnyebb érthetőség - és a demokrácia serkentése - végett beadványukban tehát feltétlenül hívják fel a Szerv figyelmét arra, hogy információ-igénylése az **Avtv**-n alapul! Vagyis hogy Önök nem ügyféli jogot kérnek, hanem az Alkotmányban biztosított információs jogukat gyakorolják.

20., 25. és 26. sz. iratminták

Az ilyen, közérdekű adatok kiszolgáltatásával kapcsolatos kérelmek teljesítése során a Szerveknek nem a **Ket.**, hanem az **Avtv.** előírásait kell alkalmaznia! Ennek alapján a Szerv vagy kiadja a kért közérdekű adatokat, vagy megtagadja azt (és viseli annak következményeit).

Mert az ügyfél bekavar...

A konkrét hatósági eljárások egyik főszereplője tehát a széles jogosítványokkal rendelkező ügyfél. Az „ügyfél” fogalmát a **Ket.** a korábbihoz képest tágabban határozza meg - ami a „széles érintettségű ügyekben” elvileg alkalmat adhat a beavatkozásra. Ami viszont nem biztos, hogy találkozik az Szerv elképzeléseivel. Már csak azért sem, mert egy ügyfeleknek az adott eljárásban olyan jogosítványai

vannak, melyekkel a legsimábbnak tűnő hatósági eljárást is megtekerhetik.

Jelenlétükkel az addig blankettán lerendezhető rutin-eljárás többszereplőssé válik - ahol az ügyfél általában ezt-azt indítványoz, itt-ott megjelenik, betekintget, ráadásul néha van képe fellebbezni is. Szóval az ügyfél az bekavar. Jobb őt inkább távol tartani...

Adathozzáférés - iratbetekintés

Az ügyféli pozíció az adott eljárásban (de csak abban!) fontos jogosítványokat biztosít – köztük néhányat pont avégett, hogy az ügyfél az adott ügy (!) irataihoz, információihoz hozzájusson. Az egyik legfontosabb eljárási jogosítvány az ügyfél iratbetekintési (és másolatkészítési) joga. Érdekes módon azonban ezt az aktust a **Keft.** nemcsak az ügyfélnek, de annak a kívülálló érintettnek is megengedi, aki *„igazolja, hogy az irat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve ... kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.”*

Figyelem! Az **Avtv**-ben szabályozott „*adathozzáférés*” nem azonos a **Keft.** szerinti „*iratbetekintéssel*”, hiszen ez utóbbit nem akárki, hanem csak a **Keft.** által előbb említett ügyfelek és érintett személyek gyakorolhatják. Ők viszont az ügy irataiból a közérdekűeket és nem közérdekűeket egyaránt megismerhetik. Persze itt is vannak iratbetekintés alól kivett személyes adatok, titkok stb.

Mert a Szerv mérleget...

Tehát az iratbetekintést az *ügyfélnek* a Szerv minden esetben köteles biztosítani. Az azonban, hogy az adott eljárásban rajta kívül ki juthat az iratok közelébe (ki minősül „*érintettnek*”) az ügy ura, maga a Szerv bírálja el. Nyilván a saját logikája és érdekei szerint.

Előre tudható ugyan, hogy *egy szabadtéri diszkó zaja, egy műanyagfeldolgozó üzem bűze, egy mobil antenna sugárzása* több száz méteres körben teríti be a környéket. És mivel ez nyilvánvalóan sérti az érintett területen lakók egészséges környezethez való alkotmányos jogát, nekik - mint „*hatásviselőknek*” - megalapozott igényük lenne a létesítménnyel kapcsolatos információkra is.

De azért azt ne higgyék, hogy a szomszéd utcában lakó csak úgy bemegy a hivatalba, „*Jó napot, én vagyok az érintett*” – mondja, és már tekinthet is befelé az ügy irataiba. Ááá, dehogy. A betekintéshez külön döntés kell, ami az eljáró Szervek mérlegelésétől függ. Márpedig az ő tapasztalatuk az, hogy minden eljárásba beengedett és aggódó személy csak növeli a hatóság gondját...

Más kérdés, hogy ha a polgár eléggé szívós, akkor az **Avtv**-re hivatkozva mégis hozzájuthat az eljárás közérdekű adataihoz.

20 és 26. sz. iratminták

A környezetvédő szervezetek ügyfélképessége

Az európai joggyakorlat folyamánként a magyar élő jog is kiterjesztette a jogvédelem határait. A kiterjesztés főcsapásként nem a polgárok, hanem az általuk alapított, adott szakterületen ténykedő civil szervezetek részére biztosít ügyféli pozíciót (beleértve a jogorvoslatot illetve bíróság előtti fellépést is).

Aligha véletlen, hogy a leghatékonyabb részvételi jogosultsággal pont a környezetvédelmi célú társadalmi szervezetek rendelkeznek, akik a **Kvttv.** alapján ügyfélként vehetnek részt minden „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásban”.

Az Egyezménynek és a Legfelsőbb Bíróságnak köszönhetően (tíz év után) elértük mára azt is, hogy a „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárás” fogalmát a Szervek ne tudják többé szűken értelmezni. Jogszabályi érintettségénél fogva tehát a helyi környezetvédő szervezetek ügyfélként tud beavatkozni azokba a környezetvédelmi eljárásokba, ahová az érintett polgárt sajnos be sem engedik. Keressék meg őket, segítenek!

Egyébként a civil szervezetek érdekérvényesítési lehetőségeit az Aarhusi Egyezmény (elsősorban az igazságszolgáltatáshoz való jog területén) tovább bővítette.

V. A Szervek aktív információs joga (kötelezettsége)

Az **Avtv.** sokáig a kérelemre történő adatszolgáltatást tekintette tipikusnak, és ennek szabályait rögzítette. Ezt tárgyaltuk ki brosrúránk első részében.

Az **Avtv.**-t 2003-ban módosító **üvegsebtörvény** volt az, amelyik az állami, önkormányzati szervek számára már egyfajta aktív adatkezelést írt elő, meghatározva azokat a közérdekű adatokat, amelyeket kérés nélkül is nyilvánosságra kell hozniuk. Az **aktív információs jog** tehát a Szerveknél lévő, illetve a tevékenységükre vonatkozó közérdekű információk közzétételi- és terjesztési kötelezettségét jelenti.

A nyitott társadalom felé való továbblépést jelentett az elektronikus információszabadságról 2005-ben megjelent törvény (**Eitv.**), hiszen ez a közérdekű adatok egy részére már kifejezetten elektronikus közzétételt (vagyis internetes nyilvánosságot) írt elő.

Az e-információterjesztés jelentősége

Ma már szinte minden állami, önkormányzati szerv foglalkozik adatbegyűjtéssel. A köz nevében, köz pénzén, köz hasznára gyűjtött, évtizedek alatt felhalmozódott információk a számítástechnika fejlődésének köszönhetően mára hivatali adatbázisokká, szakmai kataszterekké, információs rendszerekké alakultak. Nem vitás, hogy a számítógépes hálózatok és az internet alapú nyilvános számítógépes adatbázisok elterjedése nagy lehetőséget kínál az információs szabadság kiteljesedéséhez.

Az e-információszabadság célja értelemszerűen a közszféra átláthatóságának segítése - túlhatalmának korlátozása. A honlapokon közzétett információk biztosítják a teljes nyilvánosságot, átláthatóbbá teszik az állami-önkormányzati szervek működését és egyszerűsítik a polgár számára a joggyakorlást.

Ez a nyitottság - amellet, hogy gyors és olcsó - lehetőségeket teremt a közérdekű információk terjesztéséhez - oldhatja a hivatalokkal szembeni bizalmatlanságot. De csökkenti a munkaterheit is, hiszen aki a számára fontos információt a honlapokról egyszerűen le tudja venni, az feltehetően nem fogja őt beadványokkal zaklatni.

A kettő azonban nem zárja ki egymást. Mivel nincs mindenkinek internetes hozzáférhetősége, a Szervek a jövőben is kötelesek eleget tenni a közérdekű adatok egyedi igényléseinek.

Az elektronikus információszabadság alapelvei

Az aktív információs jog hazai szabályozásához a „*közszféra információinak további felhasználásáról*” szóló **2003/98/EK irányelv** volt a minimum mérce. Az EU szabályozási célja elsődlegesen nem a polgárokhoz, inkább a gazdaság szereplőihöz kötődik. Ennek érdekében (a *versenytorzulás megakadályozása végett*) főleg a közszféra birtokában lévő dokumentumok hozzáféréseinek és felhasználásának *egyenlő feltételekkel* történő szabályozására koncentrált.

Az irányelv célja az állami adatvagyonra tovább felhasználásának széleskörű, hatékony biztosítása, azok nyilvánossá tételével (*közzététel elve*). Ezen elvárások teljesítése érdekében - írja az irányelv - a kérelmek elintézéséhez, illetve a dokumentumokat közzétételéhez lehetőség szerint elektronikus eszközöket kell igénybe venni.

Mind ez persze nem kis pénzbe kerül. De ha az állam valóban komolyan gondolja a közintézményeinek átláthatóságát, az információk szabadságát, akkor köteles áldozatokat hozni.

A Szerveknek a beérkezett információigényléseket, továbbfelhasználási kérelmeket „egy ésszerű határidőn” belül, lehetőség szerint ingyenesen - de legalább is „*költség-orientáltan*” - kell teljesíteni. A közfeladatokkal kapcsolatos e-dokumentumokat olyan formátumban kell biztosítani, amely nem függ egy meghatározott szoftver alkalmazásától (*technológia semlegesség elve*), de garantálja az interneten tájékozódó polgár névtelenségét (*információs önrendelkezési jogát*).

Nyilvánosság, esélyegyenlőség, ingyenesség, szoftverfüggetlenség.

A jogérvényesítés szempontjából legfontosabb (garanciális) alapelveket a magyar szabályozás is átvette. Fent azért írtam, hogy az irányelv minimumként szolgált, mert hál' Isten mi inkább a polgárok információ szabadságára koncentráltunk és jogunkkal élve néhol az irányelvnél szigorúbban szabályoztunk.

Aktív információs jog az Aarhusi Egyezményben

A civil környezetvédők tevékenysége feltételezi a teljes nyilvánosságot és ennek garanciái már az 1998-ban (!) megfogalmazott Aarhusi Egyezményben is megjelentek.

Az Egyezmény 5. Cikke kiemelten foglalkozik a környezeti információk összegyűjtésével, illetve azok folyamatos terjesztésével. Ez utóbbihoz a kommunikáció elektronikus formáját jelöli meg leghatékonyabbnak azzal, hogy az információkat közérthető formába feldolgozva kell terjeszteni.

Az információk fogalmát az Egyezmény - mint láttuk - tágan értelmezi. Az *egyes környezeti elemek állapotának* bemutatása alapvető, de a honlapon van a helye *a környezet állapotáról szóló jelentésnek, a környezettel kapcsolatos jogszabályoknak, a környezetpolitikai döntések, programok, tervek, fejlesztési koncepciók, nemzetközi egyezmények szövegének stb.* **24. sz. iratminta**

A nyilvános számítógépes adatbázisoknál - a könnyű hozzáférés biztosításán túl - a hatóságnak gondoskodnia kell az adatok rendszeres frissítéséről is.

Az Egyezmény környezeti vész helyzetben (havaria) a hatóság kötelezettségként írja elő a nyilvánosság azonnali tájékoztatását.

Aztán az „üvegseb törvény” is bekavart

Mint említettem az információs szabadság érvényesülése alapvetően feltételezi a közfeladatot ellátó szervek kezelésében lévő (megismerhető) közérdekű adatok nyilvánosságát. Nálunk az **„üvegseb törvény”** volt az, amelyik az **Avtv**-be építette az állami és helyi önkormányzati Szervek számára kötelezővé tette a *hatáskörükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, gazdálkodásukra, a birtokaikban lévő adatfajtákra* vonatkozó legfontosabb adatok rendszeres közzé- illetve hozzáférhetővé tételét.

A közzététel formáját azonban nem határozta meg.

A közcélú adatok **elektronikus közzétételét** az említett EU irányelvet magyar jogrendbe átültető **Eitv.** (elektronikus információszabadságról szóló törvény) írta elő.

A rendelkezések a települések lélekszámától is függően, lépcsőzetesen lépnek hatályba. Ennek értelmében a „közvetéti listák” honlapon való megjelenítését az országos hatáskörű közigazgatási szerveknek, minisztériumoknak már **2006-tól** biztosítania kell(ene). Ez a régió 50 000 lakosnál nagyobb városok számára **2007-től** vált kötelező.

2008. július 1-től már **minden önkormányzat és közfeladatot ellátó szerv** köteles az Eitv.-ben meghatározott közérdekű adatait internetes honlapon közzétennie. Ez a honlap lehet a közfeladatot ellátó szerv saját honlapja – de lehet más szerv által, illetve mással közösen fenntartott honlap is.

Az **általános közvetéti listát** az **Eitv.** melléklete tartalmazza. Az ebben felsorolt (az adott Szerv szervezetére, működésére, gazdálkodására) vonatkozó, mintegy 35 féle közérdekű adatfajtat minden közfeladatot ellátó szervnek szerepeltetnie kell a közvetételre szolgáló honlapján. Az adatokat közérthető formában kell közzétenni – és frissítési kötelezettség mellett minimum egy évig ott is tartani. Fontos előírás, hogy a közvetételre szolgáló oldalak tartalomjegyzékét a honlap nyitóoldaláról „Közérdekű adatok” felirattal kell elérhetővé tenni.

A közzevőnek értelemszerűen biztosítania kell az adatokhoz való díjmentes hozzáférést is. Mégpedig olyan formátumban, amely nem függ egy meghatározott szoftver alkalmazásától (*technológia semlegesség elve*) - ugyanakkor garantálja az interneten tájékozódó polgár névtelenségét (*információs önrendelkezési jogát*). Vagyis a polgár úgy kereshessen rá a Szerv tevékenységéről közzétett közérdekű adatokra, hogy közben névtelen maradjon..

A honlapokon közzétett információk biztosítják a teljes nyilvánosságot, átláthatóbbá teszik az állami-önkormányzati szervek működését, oldhatja a hivatalokkal szembeni bizalmatlanságot - ugyanakkor egyszerűsíti a polgár számára a joggyakorlást. Megjegyezzük: az **Eitv.**-ben foglaltak teljesítése nem mentesíti a közfeladatot ellátó szerveket

azon kötelezettségük alól, hogy egyedi igény esetén a közérdekű adatot az adatkérő rendelkezésére bocsássák.

A később megjelenő ágazati jogszabályok az egyes szervtípusokra koncentrálnak további általános és **egyedi közzétételi listákat** és szabályokat írtak elő.

Hozzáteszem: az elektronikus információszabadság jogi körülbástyázása sajnos messze lemaradt a technikai fejlődéstől. A számítógépes adatbázisok elérhetősége ma még esetleges, a világhálón való forgalmazás (jog)technikai-pénzügyi háttere pedig szabályozatlan.

Ahol pedig nagy a zavar, ott valakik általában nagyot kaszálnak. És erre az információk birtokosainak és az adatereskedőknek sokkal nagyobb esélye van, mint az adatra éhes civileknek...

Adatnyilvánosság - a legfelsőbb szinteken

Ami az **EU-t** illeti, ebben a kérdésben is igyekszik példát mutatni. Ha Önöknek éppen arra támad kedve, az Európai Parlament, a Bizottság és a Tanács hivatalos irataihoz, közérdekű adataihoz akartnak hozzáférni, akkor klikkeljenek a **www.europa.eu** fedőnévű honlapra és válasszák a magyar nyelvet.

A jogszabályokban előírt közérdekű adatoknak itthon a Szerv saját honlapján kell(ene) megjelennie. No, akkor keressünk honlapot!

Az országos Szervek honlapjához elméletileg a magyar közigazgatás adatvagyont nyilvántartó információs rendszer mutatná az elektronikus utat (**www.kikeres.hu**). A feltételes mód oka az, hogy ez a MEH által működtetett metabázis enyhén szólva hiányos. Talán több sikerélményre számíthatunk, ha a keresett Szerv vagy település nevét egy másik kereső programba írjuk be (pl. **www.google.hu**).

A közfeladatot ellátó szervezeteknek egyébként nem csak arról kell gondoskodniuk, hogy saját honlapjukon közzétegyék adataikat, hanem a közadatkérő részére el kell készíteniük az „adataikat leíró adatokat is.” Az **Eitv.** törvény előírásának megfelelően a gazdasági és

közlekedési miniszternek országos „közadatkereső” honlapot kell működtetnie (**www.kozadatok.hu**). A közadatkereső használatával bárki hozzáférhet a közzétételre kötelezett szervek közzétett adataihoz, pontosabban az arra utaló hivatkozásokhoz. A keresőben értelemszerűen nem található meg az intézmények teljes közzétett közérdekű adata, csak az a része, melyről elkészültek, és átadásra kerültek a leíró adatok.

A regionális cíber-helyzet

Itt megpróbálom röviden bemutatni, hogy – az **Eitv.** előírásaira is figyelemmel- milyen közérdekű adatokra lelhetnek a civilek a három megyei önkormányzat illetve a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácsa honlapjain.

A Győr.Moson-Sopron Megyei Önkormányzat honlapján (**www.gymsmo.hu**) szinte semmilyen adat nem jelenik meg az **Eitv.** által előírt közzétételből. Közérdekű adatok címén egyedül a megyei területrendezési terv szerepel, a közgyűlés munkájához kapcsolódó adat (előterjesztések, jegyzőkönyvek) nincsenek és nem lehető fel az SzMSz sem.

Valamivel jobb a helyzet a Vas Megyei Önkormányzat **www.vasmege.hu** fedőnevű honlapján. A bal oldalon lévő „megyeháza” linkre kattintva előhívhatók a hatályos rendeletek (részben), a határozatok pedig teljes egészében. Képet kaphatunk a működő bizottságokról és olvasható az SzMSz is.

Tovább javul a helyzet ha Zala Megye Önkormányzatának honlapját keressük fel (**www.zalamege.hu**) . A „Közgyűlés” link alatt megtalálhatók az egyes közgyűlési napirendek előterjesztései és a „Közlönyök” címszó megnyitásával – ha nem is egyszerűen- de információkat kaphatunk a hozott döntésekről is. A „Hivatal” fedőnevű linken belül jelenik meg az önkormányzat általános „Közzétételi listája” – sajnos nem a legfrissebb változatban.

A nyilvánosság elvárásainak leginkább a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács honlapja fele meg (**www.westpa.hu**).

Az „Ügynökség” link „dokumentumok” megnyitásával olvashatóvá válnak az éves munkatervek, közhasznúsági jelentések, közbeszerzések iratai és az SzMSz. A „Tanács” link megnyitásával nem csak a testület működése (SzMSz + Ügyrend + Éves beszámoló) válik láthatóvá, de az egyes tanácsülések dokumentumai is (meghívó + napirend + előterjesztések + jegyzőkönyvek + határozatok könyve).

Az ország és a régiók környezeti adatai

Az **ország környezeti állapotát** bemutató, mérő-, észlelő- és ellenőrző hálózat adatainak az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben (**OKIR**) kellene megjelennie. Ezt azonban a minisztérium a **Kvív.** előírása ellenére tíz év alatt sem tudta sajnos produkálni.

Ettől függetlenül a régióban lakók számára is fontos lehet a környezetvédelmi minisztérium (**www.kvvm.hu**) honlapja, mert képet kaphat a hazai környezetpolitika színvonaláról, az országos pályázatokról, és friss információkat szerezhet a környezetvédelmi eredményekről, a hazai jogszabályokról illetve azok tervezeteiről. A környezetvédelemmel kapcsolatos friss hírek, események, tudósítások beszerzéséhez inkább a **www.greenfo.hu** honlapot ajánljuk.

A fent említett megyei illetve „régiós” honlapok környezetvédelemmel nem foglalkoznak.

A **régió két** környezetvédelmi hatósága az Észak-dunántúli, illetve a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség. Honlapjaikat (**http:// edktvf.zoldhatosag.hu** illetve **nydtktf.zoldhatosag.hu**), ha unatkoznak, megtekinthetik, de sokat reméljenek, mert használható környezeti adatokat azokon nem találnak. Megjelennek viszont a hatásvizsgálati (előzetes) eljárás megindítását közzétevő hirdetések és az ügyekben hozott határozatok.

A civil környezetvédők közül a győri Reflex által működtetett **www.infolink.hu** honlapján a régiókkal kapcsolatos néhány érdekes információ lelhető fel.

A jogszabálytervezetek és a jogszabályok nyilvánossága

Az „országos” jogszabálytervezetek nyilvánosságát korábban a „társadalmi vita” intézménye volt hivatott biztosítani, ami azonban 1990-ben megszűnt. Azóta a minisztériumokban készülő jogszabályok tervezetét előszeretettel nyilvánították „döntés-előkészítéssel kapcsolatos”, azaz nem nyilvános iratnak. Ez nyilvánvalóan ellentétes ugyan a demokratikus jogalkotás elvárásaival - viszont kényelmes a hatalom számára..

A megoldás az új jogalkotási törvény elfogadása lenne. Törvénytervezet már van és a politikusok kétharmados kegyére várva immár négy éve ott kereng a parlamentben...

Átmenetileg az **Eitv.** besegített és kötelezően írta elő a jogszabály-előkészítési folyamat elektronikus honlapokon történő követhetőségét.

Az **Eitv.** értelmében a jogszabály előkészítője köteles biztosítani, hogy a tervezettel kapcsolatban bárki (tehát bármely magánszemély és civil szervezet) véleményt nyilváníthasson, illetve javaslatokat teheszen. A jogszabálytervezet közzétételi helyén (pl. a minisztériumi honlapon) biztosítani kell a beérkező vélemények, javaslatok fogadásának technikai lehetőségét, feltüntetve a véleményezésre nyitva álló határidőt is.

Fő szabály szerint ez a tervezet közzétételétől számított legalább tizenöt nap - ami sürgős esetben (sajnos) lerövidíthető. A közzétételre került jogszabálytervezetet és az ahhoz kapcsolódó egyéb dokumentumokat a jogszabály elfogadását követő egy évig a minisztérium honlapjáról nem lehet eltávolítani.

Ennek köszönhetően az egyes **minisztériumi honlapokon** már három éve meg kell(ene) jelennie az ott előkészítés alatt lévő tervezeteknek. A keresést megkönnyítheti a civil szervezetek által működtetett <http://www.jogalkotas.hu> honlap, ahol együtt jelennek meg az egyes minisztériumi honlapokon éppen véleményezhető jogszabály-tervezetek. Szóval a minisztériumi jogalkotáshoz elméletileg ma már bárki hozzá is szólhat - más kérdés, hogy véleményét mennyire veszik figyelembe (a tapasztalat szerint semennyire).

Az Eitv. szerint a jogszabály előkészítője mérlegeli a véleményezőik észrevételeit. Azokról, valamint az elutasított észrevételekről (az elutasítás indokairól összefoglalót készít és ezt a honlapján közzéteszi. Az előkészítőt tehát egyedi válaszadási kötelezettség nem terheli

A **parlamentben** valóban tárgyalásra felvett törvénytervezetek, továbbá azok módosításai és vitája az Országgyűlés honlapján, az „*Irományok*” linkre kattintva varázsolható elő (**www.mkogy.hu**).

Az **Alkotmánybíróság** üléseinek napirendje és a hozott határozatai pedig az **www.mkab.hu** honlapon érhető el.

A **kormánynak**, mint tudjuk, sosem volt erőssége a nyilvánosság (üléseiről jegyzőkönyveket nem készít vagy nem teszi közzé). Nagy néha megjelentet egy-egy véleményezhető jogszabálytervezetet a MEH honlapján (**www.meh.hu**). A „*Kormány*” fedőnevű link alatt itt található az üléseket követő (szóvivői) tájékoztatók is.

A régiós helyzetet már kitárgyaltuk - a helyi önkormányzatok jogszabály-tervezeteihez az **Eitv.** sajnos még nem tartalmaz kötelező közzétételi előírásokat. Az egyes települések jogszabályainak tervezetei most az önkormányzatok honlapjai, a közgyűlési előterjesztések mellékleteként bukkanhatnak fel. Ha fel is bukannak, akkor is a közgyűlési tárgyalása előtt pár nappal - jelezve ezzel azt is, hogy választott képviselőink valójában mennyire tartanak igényt a lakosság véleményére.

Az **Eitv.** előírja a hatályos magyar joganyag nyilvános hozzáférhetőségének biztosítását is. Ehhez a **www.magyarorszag.hu** honlapot ajánlom, ahol a jogforrás az ismert száma, vagy témája alapján is könnyen kikereshető. 2006. január elsejétől egyébként a Magyar Közlöny elektronikusan is megjelenik – így a jogszabályok frissiben olvashatók a cég honlapján (**www.magyarokozlony.hu**).

VI. Hozzáférés az igazságszolgáltatáshoz

Az adatkezelők felelősségéről...

Az állami és önkormányzati szervek a birtokukban lévő közérdekű adatokat a nyilvánosság nevében kezelik. Jogállamban élünk, ahol *a közérdekű adatok megismerhetősége mindenkit megillető alanyi jog*. Vagyis nem a hivatal gyakorol kegyet, nem a polgárnak kell kérelmét indokolni, hanem az adatkezelőnek a megtagadás jogszerűségét.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy az olyan iratok nyilvánosságának korlátozása melyek nem tartalmaznak állami, vagy szolgálati titkot - alkotmányellenes. Az iratok minősítésénél pedig, mindig azok tartalmából kell kiindulni.

Ha egy adat (információ) nyilvánosságát a titokminősítő indokolatlanul korlátozta, vagy az irat minősítését az adatkérés beérkezése után rendelte el, akkor a **bíróságtól**, vagy az **adatvédelmi biztostól** lehet segítséget kérni. Ha pedig egy adatkezelő szerv ismétlődően és nyilvánvalóan alaptalanul tagadja meg (eltitkolja, illetve meghamisítja) a közérdekű adatokhoz való hozzáférést, akkor a **Büntető Törvénykönyv** szerint felel.

Ki fordulhat bírósághoz?

Mint láttuk az adathozzáférés egy speciális eljárásban, az **Avtv.** szerint zajlik. Itt nincs fellebbezés.

Akit adathozzáférési erőfeszítései közepette jogsérelem ért, a megtagadástól számított 30 napon belül közvetlenül a bíróságtól kérheti, hogy az adatkezelő szervet kötelezzék a kért közérdekű adat kiadására. Tehát adatszolgáltatásra előírt határidő letelte után a bírósághoz fordulhat Önök is,

- ha adatkérelmüket alaptalanul megtagadták,
- válaszra sem méltatták,
- ha az irat minősítését az adatkérés beérkezése után rendelték el,
- vagy ha nyilvánvalóan nem a kért adatokat szolgáltatták ki.

Az **Avtv.**-ben pontosan behatárolt megtagadási okokat az adatkezelő nem értelmezheti kiterjesztően. Ha tehát a kért iratokból (adatsorból) csak meghatározott adatok minősülnek titkosnak, akkor – azok kiemelése után – a többi adat hozzáférhetőségét biztosítani kell.

A kiemelt (titkos) adatok helyettesítésére az adatkezelő nem köteles, hacsak más jogszabály (például a környezeti hatásvizsgálatról szóló) ezt nem írja számára elő.

28. és 29. iratminta

Melyik bírósághoz kell fordulni?

Ez attól függ, hogy ki sértett jogot. Országos hatáskörű szerv ellen indítandó pernél a keresetet a székhely szerinti megyei bíróságnál (budapesti székhely esetén a Fővárosi Bíróságnál) kell benyújtania.

„Helyi adatkezelők” ügyeiben a bíróság illetékességét az adatközlést megtagadó szerv székhelye alapozza meg. A keresetet elbírálására mindig az adott megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság jogosult. Vagyis térségünkben ez a Győri, a Szombathelyi vagy a Zalaegerszegi Városi Bíróság.

Mit kell tudni a bírósági jogorvoslatról?

A keresetlevélben fogalmazzák meg pontosan az ügy előzményeit és csatolja hozzá annak dokumentumait (adatkérő beadványt, ajánlott szelvényt, a Szerv megtagadó válaszát - ha van).

A perben a továbbiakban a köz szolgálatára rendelt adatkezelő Szervnek kell bizonyítania, hogy jogszerűen tagadta meg a kért adatok kiszolgáltatását.

A bíróságnak eljárásában minden olyan fontos körülményt meg kell vizsgálnia, amely összefügg közérdekű adat megtagadásával. A perre előírt soronkívüliség - elméletileg - biztosítja az ügy (viszonylag) gyors elbírálását.

A per megindítása után egyébként érdekes dolgok történhetnek - a folyamatok akár maguktól is felgyorsulhatnak. Netán hirtelen csönget a postás és hozza a Szervtől eddig hiába kért adatokat...

Kell-e eljárási illetéket fizetni a jogorvoslatért?

A közérdekű adathozzáférésért fizetendő költségekről már volt szó. Mint láttuk, a Szerv elvileg legfeljebb a „másolatkészítésért” felmerült költségekre tarthatna igényt. Az információszabadság eme alkotmányos elvárását azonban gyakran felülírja a Szerv bevételi terve...

Legalább ilyen zavaros volt a bíróságok gyakorlata az adatmegtagadások peresítésénél is. Volt, ahol illetékkötelesnek minősítették, s volt, ahol nem kellett fizetni. A zavart végül az „**üvegsebtörvény**” oldotta fel. A közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított perek ma már egyértelműen (tárgyi) illetékmentesek.

Mire jó az adatvédelmi biztos (ombudsman)?

Például arra, hogy segítségét kérjen tőle, ha sérült a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő joga, ha helytelen adatkezelési gyakorlatot észlelt, ha indokolatlanul titkosított adatra lelt, avagy a témába vágó lényegi kérdése van.

Az adatvédelmi biztos a hiányosság feltárása esetén nem határozatot hoz, hanem állásfoglalást, figyelemfelhívó ajánlást, melyben a Szervnél kezdeményezheti a jogsértő gyakorlat felszámolását. Felhívásának eredménytelensége esetén elrendelheti a jogosulatlanul kezelt iratok zárolását, megtilthatja a jogosulatlan adatkezelést és erről a nyilvánosságot tájékoztathatja.

Az adatbiztos címe:

**Ombudsman Hivatal,
1051 Budapest, Nádor u. 22.
Tel.: 1-457-7186, 1-475-7100
Fax: 1-269- 3541
honlap: www.obh.hu
e-mail: adatved@obh.hu**

Miben tud Önnek segíteni a Reflex Környezetvédő Egyesület?

A Reflex az ország legrégebbi, környezetvédelmi céllal bejegyzett független civil szervezete. Alapszabályunk szerint elsősorban környezetvédelemmel, (ökológiai) fogyasztóvédelemmel és jogvédelemmel foglalkozunk. Figyeljük és nagyjából ismerjük a térség környezeti állapotát csakúgy, mint a hatalom természetét és a helyi lakosság környezeti-társadalmi problémáit.

Húsz éve itt dolgozunk, és nincs az a fajta hatósági vagy bírósági aktus, amit mi végig ne harcoltunk volna. Lakossági jogsegélyszolgálatunk tapasztalata szerint naponta adódnak olyan helyzetek, amikor a polgárok információs joga a civil szervezetek bevonásával hatékonyabban működik. Lehet például, hogy az Ön által keresett információt mi már megszereztük - és talán akad hozzá egy-egy történetünk is. De ha nem is - vannak számítógépeink, „üveg-zsebmetszésben” gyakorlott munkatársaink és kiismerjük magunkat a nyilvános elektronikus adatbázisokban.

Az általunk működtetett egyesületi (www.reflex.gyor.hu), illetve regionális honlapon (www.infolink.hu) a régiónk környezeti állapotával kapcsolatos értékes információkra lelhetnek.

Szeretettel ajánljuk civil társaink figyelmébe a most következő Iratminta tárunkat (a minták letölthetők a honlapunkról is). Ha pedig az itt közölt mintabeadvány nem illik az Önök problémájára, akkor keresse fel Jogsegélyszolgálatunkat. Készségesen segítünk abban, hogy szervezetük szabatosan fogalmazhassa meg adatkérését, hogy jó helyre címezze azt, és ne hagyja magát idő előtt lerázni. Esetleg segíthetünk az Önök által megszerzett közérdekű adatok „továbbhasznosításában” is. Ügyféli lehetőségeinket kihasználva eljárásokat indíthatunk, vagy számítógépes honlapunkon nyilvánosságot biztosítunk neki.

A lassan kiteljesedő helyi demokrácia nagy hasznára.
Mert - mint azt ez a füzet is jelzi - az információ hatalom!

VII. Iratminták

Közérdekű (környezeti) információ kikérése

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi
Vízügyi Felügyelőség Igazgatójának
Szombathely

Tisztelt Igazgató Úr!

Tudomásom szerint 2007. januárjában a Felügyelőségük hatósági zajterhelést ellenőrző méréseket végeztetett a Karosszériakovács Kft., Szóce, Fülcsengő utcában lévő telephelyének zajkibocsátásának megállapítása (az előírt határértékek teljesülésének ellenőrzése) érdekében.

Kérem, hogy az akkreditált szakértő cég által végzett **mérésekről készült jegyzőkönyv összefoglaló részét** másolatban szíveskedjen részünkre megküldeni. Az adatok közzétételével kapcsolatos költségeket vállalom.

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősülnek, kiadásukra a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük, de annak mértékéről a Avtv. 20.§ (3) bekezdése alapján előzetes tájékoztatást kérek.

20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

1. sz. iratminta

Közérdekű információk kikérése (bizonytalan)

ÁNTSZ Városi Intézete
Igazgatójának
Zalaegerszeg

Területi Hírközlési Felügyelet
Igazgatójának
Sopron

Tisztelt Igazgató Úr!

Tudomásom szerint az alábbi, toronyra telepített mobiltelefon bázisállomások üzembehelyezésekor sugárterhelési ellenőrzéseket végeztek. Kérem szíveskedjen 15 napon belül egyszerű fénymásolatban részemre megküldeni a mérésekről készült jegyzőkönyveket:

- *Logóváros, Agytumor úti közkeórház*
- *Esemesfalva, külterület, Hrsz. 094/7*

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősülnek, kiadásukra a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatosan felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

....., 2006.május 26.

2. sz. iratminta

Közérdekű adatok kikérése (általános)

Városi Útkezelő Szervezet Igazgatójának
Zalaegerszeg

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem 15 napon belüli szíves tájékoztatását arról, hogy az intézményük kezelésében lévő Pacsai út belterületi szakaszát érintő vonatkozásban hol, milyen forgalomszámlálási (esetleg ahhoz kapcsolódó zajmérési) adatokkal rendelkeznek? Az utóbbi három évben végzett mértékadó forgalomszámlálási (és ahhoz kapcsolt zajmérési) **nyers adataira lenne majd szükségem.**

Konkrét adatkérési igényünket a fentiek ismeretében tudom benyújtani.

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatosan felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük, de annak mértékéről a 20.§ (3) bekezdése alapján előzetes tájékoztatást kérek.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

3. sz. iratminta

Közérdekű adatkérés akárhonnan

Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi
Vízügyi Felügyelőség Igazgatójának

G y ő r

Tisztelt Igazgató Úr!

Alulírott Zöld Zoltán (Győr, Rózsaliget u. 7. sz. alatti lakos) kérem, szíveskedjen részemre 15 napon belül megküldeni a **Győri Hulladékégető** Kft., Győr-Bácsán telephelyének 2007. évi légszennyezőanyag kibocsátásával kapcsolatos adatokat az alábbiak szerint:

- a gyártelep pontforrásai által jellemzően kibocsátott légszennyezőanyag fajtái és éves mennyisége (összesített nyers adatok),
- melyik légszennyezőanyagból regisztrálható határérték feletti túllépés?

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősülnek, kiadásukra a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítem, de annak mértékéről a 20. § (3) bekezdése alapján előzetes tájékoztatást kérek.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

4. sz. iratminta

Közérdekű információk kikérése (elektronikus)

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi
Vízügyi Felügyelőség Igazgatójának

Szombathely

Tisztelt Felügyelőség!

Tudomásom szerint hatósági előírás alapján a dötki kommunális hulladékot kezelő (közszolgáltató) Városgazdálkodási Kft. háromhavonta köteles bevizsgáltatni és hatóságukhoz eljuttatni az általuk üzemeltetett Erdei Iskola úti kommunális hulladéklerakó monitoring kútjaiból vett vízminták eredményét.

Kérjük, hogy a legutóbbi mintavétel vizsgálati eredményeket tartalmazó **nyers adatokat a rendelkezésre álló elektronikus formában szíveskedjenek** részünkre 15 napon megküldeni.

Elektronikus címem: *kivancsifancsi@enternet.hu*

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük, de annak mértékéről a 20.§ (3) bekezdése alapján előzetes tájékoztatást kérek.

5. sz. iratminta

Vizsgálati anyag (jegyzőkönyv) megkérése

Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi
Vízügyi Felügyelőség Igazgatójának

Székesfehérvár

Tisztelt Igazgató Úr!

Tudomásom szerint Felügyelőségük határozatban kötelezte a Nitrokémia Rt-t arra, hogy a szentgáli ingatlanokon deponált, hogy a cég korábbi égetési tevékenységéből származó égetési maradékok (veszélyes hulladékok) környezeti elemekre gyakorolt hatásait feltáró vizsgálatokat végeztesse el.

Kérjük, hogy a fenti vizsgálatokról Ökovizsla Kft. által készített **szakértői anyag összefoglaló részét** részemre egyszerű fénymásolatban szíveskedjen 15 napon belül megküldeni. Az anyag közlésével (fénymásolásával, postázásával) kapcsolatos költségek megfizetését vállaljuk.

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősülnek, kiadásukra a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően **8 napon belüli értesítést kérek.**

6. sz. iratminta

Információkérés környezetvédelmi bírságról

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi
Vízügyi Felügyelőség Igazgatójának

Szombathely

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem, szíveskedjen részemre 15 napon belül tájékoztatást adni arról, hogy a Bórcszerző Rt. Sárvár, Marhasor 6. sz. alatt lévő üzemét (2006 és 2007. évben) milyen jellegű, és mennyiségű szennyezőanyag kibocsátása miatt, **milyen összegű csatorna-bírság megfizetésére kötelezték!**

A közléssel kapcsolatosan felmerülő költségek megtérítését vállalom.

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

7. sz. iratminta

Adatközléssel járó költségek vállalása

Megyei Közlekedési Felügyelet Igazgatójának

Győr

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem tájékoztatását arról, hogy a településünket elkerülő 686. sz. tehermentesítő főút építési engedélyezési eljárásában hatóságuk milyen nagyságú hosszú távra tervezett gépjármű forgalmat vett alapul!

A fenti közérdekű adatot járműkategóriánként (személy-teher- ill. nehézteher gépjármű) megosztásban 15 napon belül kérjük megküldeni.

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatosan felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük, de annak mértékéről az Avtv. 20.§ (3) bekezdése alapján előzetes tájékoztatást kérek.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

8. sz. iratminta

Hozzáférés a közszolgáltató cégek adataihoz

Városgazdálkodási Kft. Igazgatójának
Zalaegerszeg

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem 15 napon belüli tájékoztatását arról, hogy Zalaegerszeg városban 2007. évben összesen mennyi háztartási hulladék került szelektíven begyűjtésre!

A rendelkezésre álló adatokat egyes anyagfajták szerinti bontásban (papír, fém, üveg, műanyag, szerves anyag, veszélyes hulladék, egyéb frakciók) kérjük megadni. Kérünk kimutatást arról is, hogy a begyűjtött mennyiségekből mennyit és kinek sikerült újrahasznosításra (veszélyes hulladék esetében ártalmatlanításra) átadni!

A teljesítéssel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket megtérítem, de annak mértékéről előzetes tájékoztatást kérünk /Avtv. 20.§ (3) bekezdés/.

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírása alkalmazandók .

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

9. sz. iratminta

Hozzáférés a közszolgáltató cégek adataihoz

Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt.
Igazgatójának

Szombathely

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem 15 napon belüli tájékoztatását arról, hogy a városban szolgáltatott vezetékes **ivóvíz minőségét milyen komponensekre vizsgálják** és azok milyen jellemző értékeket mutatnak! Kérem tájékoztatását, hogy a víz fertőtlenítéséhez használt klórvegyületeknek milyen koncentrációja mérhető az ivóvízben!

A teljesítéssel kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket megtérítem, de annak mértékéről előzetes tájékoztatást kérünk /Avtv. 20.§ (3) bekezdés/.

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírása alkalmazandók .

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

10. sz. iratminta

Egészségvédelemmel kapcsolatos közérdekű adatok kikérése

ÁNTSZ Városi Intézete
Igazgatójának

Zalaegerszeg

Tisztelt Igazgató Úrnő!

Kérem szíveskedjen a zalaegerszegi Csengőlogó utcában, az általános iskola mellé telepített PannonGSM mobil telefon bázisállomás **sugártehelési méréséről** 2007. májusában **készült jegyzőkönyv** másolatát részemre megküldeni.

A kért adatok a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősülnek, kiadásukra a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatosan felmerülő indokolt költségeket természetesen megtérítjük.

Beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezésein alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

11. sz. iratminta

Egészségvédelemmel kapcsolatos közérdekű adatok kikérése

Gyorskaja Élelmiszeripari Kft. Igazgatójának

Adalékfalva

Tisztelt Igazgató Úr!

Kérem, szíveskedjen 15 napon belül tájékoztatni arról, hogy a cégük által gyártott/forgalmazott „*Monsantói kukaricakása paradicsomos szójafalatkákkal*” elnevezésű gyorsfagyasztott élelmiszer tartalmaz-e, és milyen mennyiségben **genetikailag módosított szervezetet** (GMO)!

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandók..

Fenti kérelmem a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezésein alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

12. sz. iratminta

Egészségvédelemmel kapcsolatos közérdekű adatok kikérése

Csicsíja Játékelőállító Zrt.. Igazgatójának

Bébifalva

Tisztelet Igazgató Úrnő!

Kérem, szíveskedjen 15 napon belül tájékoztatni arról, hogy a cégük által gyártott /forgalmazott „Ínyvaráztó” PVC rágóka **milyen fajta lággyítószeret** tartalmaz (kémiai elnevezés), és milyen mennyiségben!

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandó.

Fenti kérelmem a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezésein alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérünk.

13. sz. iratminta

Egészségvédelemmel kapcsolatos közérdekű adatok kikérése

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Intézet
Igazgatójának

Győr

Tisztelt Igazgató Úrnő!

Kérem, szíveskedjen 15 napon belül tájékoztatást adni a Győr város területén a repülőgépes szúnyogirtáshoz (gyérítéshez) **felhasznált vegyszer pontos megnevezéséről.**

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandó.

Fenti kérelmem a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezésein alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

14. sz. iratminta

Önkormányzat működésével kapcsolatos iratminták

Közgyűlési hangfelvétel kikérése

Polgármesteri Hivatal

Keszthely

Tisztelt Jegyző Úr!

A települési önkormányzat Képviselő Testülete 2007. július 1-jén tartott ülésén 5. napirendi pontként tárgyalta a Helyi Hulladékgazdálkodási Terv elfogadását.

Kérem tegye lehetővé, hogy 15 napon belül megismerhessem a napirendi pont közgyűlési tárgyalásának **eredeti hangfelvételi anyagát** (vagy annak szó szerinti leiratát). A meghallgatás helyéről, idejéről az alábbi címemre kérek tájékoztatást:

Tel/fax: ..... Mobiltelefon:.....

E-mail:.....

Fenti beadványunk a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

15. sz. iratminta

Adatkérések közgyűlési jegyzőkönyvből

Polgármesteri Hivatal

Sárvár

Tisztelt Jegyző Úr!

Tudomásom szerint a Képviselő Testülete 2007 .....-án tartott ülés 3. napirendi pontjaként tárgyalta a Konzumánia Bevásárlóközpont ügyét (rendezési terv módosítása).

Kérem, hogy az **ülés jegyzőkönyvének fenti napirendre vonatkozó részét** 15 napon belül szíveskedjen részemre fénymásolatban megküldeni.

Az adatközléssel kapcsolatosan felmerülő költségek megtérítését vállalom.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

16. sz. iratminta

Adatkérések közgyűlési jegyzőkönyvből

Polgármesteri Hivatal

Szombathely

Tisztelt Jegyző Úr!

Tudomásom szerint a települési önkormányzat Képviselő Testülete 2007 .....-án tartott ülésén 4. napirendi pontként tárgyalta a Bagolyvár kertjének helyi védelem alá helyezésének ügyét.

Kérem, 15 napon belül szíveskedjen írásban tájékoztatni a témában tartott **végszavazás eredményét** (melyik képviselő szavazott annak elfogadása mellett, ellene - illetve ki tartózkodott).

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

17. sz. iratminta

Adatkérés bizottsági jegyzőkönyvből

Polgármesteri Hivatal

Zalaegerszeg

Tisztelt Jegyző Úr!

Tudomásom szerint önkormányzatunk Beruházási és Útépítési Bizottsága 2008.....-án tartott nyilvános ülésén 6. napirendi pontjaként Zalaegerszeg település környezeti állapotáról készített 2007. évi beszámoló előterjesztését vitatta meg.

Kérem, hogy az ülés **fenti napirendre vonatkozó jegyzőkönyvi dokumentációját** fénymásolatban részemre napon belül megküldeni szíveskedjen – a kiadással kapcsolatosan felmerülő költségek megtérítését vállalom.

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandó.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § 6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

18. sz. iratminta

Adatkérés elkülönített önkormányzati alap felhasználásáról.

Polgármesteri Hivatal

Nagykanizsa

Tisztelt Polgármester Úr!

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) 58. § (1) bekezdése értelmében létrehozott helyi Környezetvédelmi Alapot a (4) bekezdés értelmében környezetvédelmi célokra lehet felhasználni.

Kérjem, hogy városunk **környezetvédelmi alapjának 2007. évi felhasználásáról szóló**, az egyes felhasználási tételeket (név, jogcím, összeg) tartalmazó kimutatást szíveskedjen részemre 15 napon belül elektronikusan megküldeni.

Elektronikus címem: *kivancsifancsi@freemail.hu*

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandó.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul. A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

19. sz. iratminta

Hatósági határozat kikérése

Polgármesteri Hivatal

Répcelak

Tisztelt Jegyző Úr!

Jelenleg folynak az új szennyvíztisztító-műhöz vezető 800-as nyomócső vezeték csőfektetési munkálatai (területelőkészítés, árokásás stb.).

Kérem, hogy 15 napon belül másolatban szíveskedjen részemre megküldeni azt az Építési Osztály által kiadott **építési engedélyt**, amely tartalmazza a nyomócső Virágosréti (védelem alatt álló) területen történő fektetése során betartandó hatósági és szakhatósági előírásokat.

A közléssel kapcsolatban felmerülő költségek megtérítését vállalom.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul. A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

20. sz. iratminta

Önkormányzat által kötött szerződés megismerése
(közszolgáltatási szerződés)

Polgármesteri Hivatal

Zalaegerszeg

Tisztelt Jegyző Úr!

Kérem, szíveskedjen 15 napon belül egyszerű fénymásolatban megküldeni a szilárd, illetve folyékony hulladékok kezelésére a helyi önkormányzat és a Zalaegerszegi Városgazdálkodási Kft. között létrejött **érvényes közszolgáltatási szerződést**.

Tájékoztatásul közlöm, hogy ez a szerződés a 224/2004 (VII.22.) Korm. sz. rendelet 11.§ (3) bek. szerint nyilvános.

A másolással kapcsolatosan felmerülő költségek megfizetését vállalom.

Kérésem a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény előírásain alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

21. sz. iratminta

Önkormányzat által kötött szerződés megismerése
(közbeszerzési szerződés)

Polgármesteri Hivatal

Zalaegerszeg

Tisztelt Polgármester Úr!

Az önkormányzat honlapján szereplő információ szerint a városi önkormányzat - közbeszerzési eljárást követően - 8 millió Ft-os szerződést kötött a Decibella Kft-vel Zalaegerszeg város zaj-térképének elkészítés érdekében.

A közbeszerzési eljárásról szóló 2003. évi CXXIX. törvény 99.§ (4) bekezdésére való hivatkozással ezúton kérem, hogy 15 napon belül szíveskedjenek részünkre megküldeni az önkormányzat és az ajánlattevő között a fenti témában kötött **szerződés másolatát**.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

22. sz. iratminta

**Önkormányzat által kötött szerződés megismerési
(bérleti szerződés)**

Polgármesteri Hivatal

Zalaegerszeg

Tisztelt Jegyző Úr!

Tudomásom szerint Zalaegerszeg Város Önkormányzata 2007. évben szerződést kötött a tulajdonában álló, a Szieszta pihenőparkban található 4778/118 hrsz-ú **fömbtelek bérleti hasznosítása tárgyában** (Nafta Benzinkút építése).

Kérem, hogy a közvagyon hasznosítása tárgyában kötött szerződés másolati példányát szíveskedjen részünkre 15 napon belül megküldeni. A közérdekű adat kiszolgáltatásával kapcsolatosan felmerült díjat természetesen megtérítem.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

23. sz. iratminta

**Tájékoztatás megkérése az éves környezeti
jelentésről**

Polgármesteri Hivatal

Szombathely

Tisztelt Polgármester Úr!

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) 51. § (3) bekezdése értelmében a települési önkormányzat éves jelentésben tájékoztatja a lakosságot a település környezeti állapotáról.

Tekintettel arra, hogy a **2007. évi jelentéssel** az önkormányzat honlapján eddig nem találkoztam, kérem, hogy azt részemre 15 napon belül másolatban megküldeni szíveskedjen.

A kért adat a 2001. évi LXXXI. sz. törvény (Aarhusi Egyezmény) értelmében környezeti információnak minősül, kiadására a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) előírásai alkalmazandó.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul. A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § 6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

24. sz. iratminta

Közérdekű adatkérés beruházásról

Polgármesteri Hivatal

Zalalövő

Tisztelt Jegyző Úr!

A Szieszta városi pihenőpark területén létesíteni tervezett hulladékudvar várható környezeti hatásainak megállapítása érdekében kérem, hogy szíveskedjenek a **létesítménnyel kapcsolatos alábbi közérdekű adatokat** 15 napon belül megadni:

- a hulladékudvarban gyűjtött hulladékok fajták és várható éves mennyiségek.
- a létesítmény által gerjesztett várható célfogalom nagysága (gjmű/nap).
- a hulladékudvar nyitvatartási ideje.

Kérem tájékoztatását, hogy ilyen létesítmény esetén milyen védőtávolság alkalmazását írja elő a helyi Építési Szabályzat! Kérem tájékoztatását, hogy az adott létesítmény engedélyezése milyen stádiumban van.

A kért közérdekű adatok tudomásom szerint rendelkezésükre állnak - az azok megküldésével (fénymásolásával) kapcsolatos díjat természetesen megtérítem.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul. A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

25. sz. iratminta

Közérdekű információ kérése konkrét ügyben

Polgármesteri Hivatal

Kőszeg

Tisztelt Jegyző Úr!

Kérem, hogy részemre 15 napon belül megküldeni az ingatlanunk előtti (Árnyas utcai fasorban történt) **fakivágásokkal** kapcsolatban az alábbi közérdekű információkat fénymásolatban megküldeni szíveskedjen:

- az előzetes helyszínbemjárás jegyzőkönyve,
- a témában beszerzett szakvélemények,
- a fakivágást engedélyező határozat.

A közérdekű adatok megküldésével kapcsolatos indokolt költségek megfizetését vállalom.

Fenti beadványom a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

A kérelem teljesítésének esetleges megtagadásáról (és annak indítékáról) az Avtv. 20. § /6/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően 8 napon belüli értesítést kérek.

26. sz. iratminta

Információhasznosítás „ügyfél módra”

Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének

Körmend

Tisztelt Jegyző Úr!

Alulírott Zöld Tamás közzététel útján értesültem Körmend, Selyemrét utcai játszópark szélén építendő éjjel-nappal nyitva tartó (autós) McDrive gyorsétteremmel, illetve a mellette tervezett NAFTA benzinkúttal kapcsolatos építési eljárások megindításáról.

Figyelemmel a létesítmények várható környezeti hatásaira csatoltan megküldöm a hatásterületen élő 550 tiltakozó aláírását.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a beruházás az Aarhusi Egyezmény hatálya alá tartozik (kihirdetve a 2001. évi LXXXI. törvénnyel). Kérjük, hogy a beruházással kapcsolatban a **nyilvánosság részvételét** a fenti egyezmény 6. Cikkében foglaltak szerint biztosítsák (*alternatívák kidolgozása, nyilvánosság lehető legkorábbi fázisban történő bevonása*).

Egyúttal bejelentem, hogy a fenti beruházásokkal kapcsolatosan lefolytatandó (elvi) építési engedélyezési eljárásban **ügyfélként kívánok részt venni**. Kérem, hogy a Ket. 68.§-a alapján részemre iratbetekintést biztosítani szíveskedjen.

Bejelentésem a 2004. évi CXI. törvény 15.§ (2) bekezdésén alapul.

27. sz. iratminta

Keresetlevelek

28. és 29 sz. iratminták

Zalaegerszegi Városi Bíróság
Zalaegerszeg

Tisztelt Városi Bíróság!

Alulírott Zöld Zoltán 2007. augusztus 5-én kelt F/1 számon csatolt beadványom közérdekű adatok kiszolgáltatását kértem a zalaegerszegi Polgármesteri Hivataltól.

A hivatkozott méréseket a Polgármesteri Hivatal végeztette, az F/2 mellékletként csatolt újságcikkben a polgármester nyilatkozik róla – tehát a kért mérési adatok kétségtelenül rendelkezésükre állnak.

Beadványunkban megjelöltem, hogy kérésem a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul. A tértivevényes küldemény feladóvevényét F/3 szám alatt becsatolom.

A Polgármesteri Hivatal az információk kiadását 8 napon belül a kérelem megtagadásáról nem értesített, de a kért adatokat 15 napon belül nem is küldte meg.

Tekintettel arra, hogy az adathozzáférésre megállapított határidők eredménytelenül teltek, az 1992. évi LXIII. törvény 21.§ (1) bekezdése alapján a Zalaegerszegi Polgármesteri Hivatal (8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19.), mint adatkezelő szerv ellen a törvényes határidőn belül

keresetet

indítok.

Kérem a T. Bíróságot, hogy az 1992. évi LXIII. törvény 21.§ (7) bekezdése alapján határozatában kötelezze az adatkezelő szerv alperest a kért közérdekű adatok kiszolgáltatására.

Jelen beadvány az 1992. évi LXIII. törvény 21.§ (3) bekezdésén – a bíróság illetékessége a 21.§ (5) bekezdésén alapul.

....., 2007. augusztus 29-én.

Zalaegerszegi Városi Bíróság
Zalaegerszeg

Tisztelt Városi Bíróság!

Alulírott, Zöld Zoltán 2007. augusztus 5-én kelt F/1 számon csatolt beadványon általa nyilvántartott közérdekű adatok kiszolgáltatását kértem az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől.

Beadványomban megjelöltem, hogy kérés a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényen alapul.

Az adatkezelő szerv 2007. augusztus 11-én küldött válaszában (csatolva F/2 számon) arról tájékoztatót, hogy a kért adatokat nem szolgáltatja ki, mivel lakóhelyem az égetőműtől 180 km-re, egy másik megyében van – ráadásul a hivatkozott eljárásban ügyfélként nem vettünk részt.

A Felügyelőség álláspontját nem fogadom el, mivel a 1992. évi LXIII. törvény alapján közérdekűnek minősülő adatok kiadását kértem. A törvény 20.§ (1) bekezdése alapján a közérdekű adatok megismerése nincs sem lakóhelyhez, sem ügyféli pozícióhoz kötve. Hasonló módon rendelkezik a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 12.§ (2) bekezdése és az 2001. évi LXXXI. sz. törvénnyel kihirdetett Aarhusi Egyezmény is.

A kérelem teljesítésének megtagadása miatt az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (9021 Győr, Árpád u. 28-32.), mint adatkezelő szerv ellen a törvényes határidőn belül

keresetet

indítok és kérem a T. Bíróságot, hogy az 1992. évi LXIII. törvény 21.§ (7) bekezdése alapján határozatában kötelezze az adatkezelő szervet a két közérdekű adatok kiszolgáltatására.

Jelen beadványom az 1992. évi LXIII. törvény 21.§ (3) bekezdésén – a bíróság illetékessége a 21.§ (5) bekezdésén alapul.

....., 2007. augusztus 29-én.

Tudnivalók

A brosúra Iratmintatárát a Reflex Egyesület Jogsegélyszolgálatának eredményes beavatkozásainak dokumentumaiból állítottuk össze. A neveket megváltoztattuk – így minden hasonlóság csak véletlen lehet.

A kiadvány ingyenes lakossági segédanyagként készült – az azokban szereplő adatok és minták más célból (pl. továbbközlés) csak a Reflex Egyesület hozzájárulásával használhatók fel.

A téma szakmai magyarázata és az itt hivatkozott jogszabályok szövege megtalálható a Reflex a „Szárbaszökkent Aarhus” c. kiadványában.

A témával kapcsolatban további felvilágosítást kérhető:

A civil környezetvédő szervezetek Jogi Munkacsoportjától.

Koordinátor:

EMLA Környezeti Management és Jog Egyesület

1076 Budapest, Garai u. 29-31. I/1.

Tel/fax.: 06 1 / 322-8462

Honlap: www.emla.hu

E-mail: emla@emla.hu

vagy a Nyugat-dunántúli Regionális Aarhusi Munkacsoportnál.

Koordinátor:

Reflex Környezetvédő Egyesület Jogsegélyszolgálat

9024 Győr, Bartók B. u. 7.

Tel/fax: 96 / 316-192

Honlap: www.reflex.gyor.hu

E-mail: reflex@c3.hu

VIII. Közérdekű adatok beszerzésével kapcsolatos fontosabb regionális címek.

Általános környezetvédelmi hatósági jogkörben

**Észak-dunántúli
Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi
Felügyelőség**
9021, Győr, Árpád u.28-32
Tel.: 96/ 524-000
edkvf.kvvm.hu
Zöld Pont Iroda Tel: 96 /524-001
zoldpont@edkvf.kvvm.hu
Zöldhatóság Tel: 80/40-11-11
eszakdunantuli@zoldhatosag.hu

**Észak-dunántúli
Környezetvédelmi és
Vízügyi Igazgatóság**
9021, Győr, Árpád u.28-32
Tel.: 96/ 500-000
www.eduvukozig.hu
titkarsag@edukovizig.hu

**Nyugat-dunántúli
Környezetvédelmi és
Vízügyi Igazgatóság**
9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.
Tel: 94/521-280, 94/509-094
www.nyuduvizig.hu
vezetes@nyuduvizig.hu

**Nyugat-dunántúli
Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi
Felügyelőség**
9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.
Tel: 94/ 506-700
nydtktf.zoldhatosag.hu
nyugatdunantuli@zoldhatosag.hu
Zöld Pont Iroda zöldszáma:
80/40-11-11

Fertő-Hanság Nemzeti Park
9435 Sarród, Rév-Kócsagvár Pf.:4,
Tel.: 99/537-622
Fax: 99/537-621
www.ferto-hansag.hu
fhnpititkarsag@fhnp-kvvm.hu

**Órségi Nemzeti Park
Igazgatóság**
9941 Óriszentpéter, Siskaszer 26/A
Tel: 94/548-188
onp.nemzetipark.gov.hu

**Nyugat-Magyarországi
Hírközlési Felügyelet**
9400 Sopron, Kossuth u. 24-26.
Tel.: 99/518-525

**Veszprémi
Bányakapitányság**
8200 Veszprém, Budapest u. 2
Tel.: 88/576-630
vbk@mbfh.hu

**ÁNTSZ Nyugat-dunántúli
Regionális Intézete**
9024 Győr, Jósika u. 16.
Tel: 96/418-044
www.antszala.hu
titkarsag@gyor.antsz.hu

**ÁNTSZ Nyugat-dunántúli
Regionális Intézet
Szombathelyi telephelye**
9700 Szombathely, Sugár út 9.
Tel: 94/506-300
titkarsag@vas.antsz.hu

**ÁNTSZ Nyugat-dunántúli
Regionális Intézet Zalaegerszegi
telephelye**

8900 Zalaegerszeg, Göcseji u. 24.
Tel.: 92/549-180; 92/312-162
fax: 92/318-443
www.antsz.zala.hu
titkarsag@zala.antsz.hu

**Nemzeti Fogyasztóvédelmi
Hivatal (NFH)
Nyugat-dunántúli Regionális
Felügyelősége**

9022 Győr, Árpád út 32.
Tel.: 96/329-244 Fax: 96/329-186
fogyved_nydf_gyor@nfh.hu

NFH Szombathelyi Kirendeltség

9700 Szombathely, Hollán Ernő út 1.
Tel.: 94/505-220, Fax: 94/506-984
fogyved_nydf_szombathely@nfh.hu

NFH Zalaegerszegi Kirendeltség

8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi D. út
10.
8901 Zalaegerszeg, Pf. 558.
Tel.: 92/510-530, Fax: 92/510-641
fogyved_nydf_zalaegerszeg@nfh.hu

Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.

9023 Győr, Corvin u. 9.
Tel.: 96/529-450
www.kaeg.hu
gyorierd@kaeg.hu

**Állami Erdészeti Szolgálat
Szombathelyi Igazgatósága**

9700 Szombathely, Batthyány tér 2.
Tel.: 94/512-980
aeszhig@aeszh.hu

**ZALAERDŐ ZRT (Zalai Erdészeti
és Faipari Részvénytársaság)**

8800 Nagykanizsa, Múzeum tér 6.
tel.: 93/500-200
fax: 93/500-251
zalaerdo@zalaerdo.hu
www.zalaerdo.hu

**Győr-Moson-Sopron Megyei
Mezőgazdasági Szakigazgatási
Hivatal
Növény- és Talajvédelmi
Igazgatóság**

9028 Győr, Arató u. 5.
Tel.: 96/529-330
www.ontsz.hu
ontsz@gyor.ontsz.hu

**Vas Megyei Növény- és
Talajvédelmi Szolgálat**

9762 Tanakajd, Ambrózy sétány 2.
Tel: 94/577-410
ontsz@vas.ontsz.hu

**Zala Megyei Mezőgazdasági
Szakigazgatási Hivatal
Növény- és Talajvédelmi
Igazgatóság**

8900 Zalaegerszeg Kinizsi u. 81
Tel.:92/550-160,Fax:92/311-054
www.ontsz.hu

**Nemzeti Közlekedési
Hatóság Nyugat-dunántúli
Regionális Igazgatóság**

9028 Győr, Tatai u. 3.
Tel.: 96/511-810
www.nkh.hu
office.gyor.nd@nkh.gov.hu

**Nemzeti Közlekedési Hatóság
Nyugat-dunántúli Regionális
Igazgatóság**
9700 Szombathely, Wesselényi u. 7.
Tel: 94/518-200
office.szombathely.nd@nkh.gov.hu

**Zala Megyei Közlekedési
Felügyelet**
8900 Zalaegerszeg, Pintér M. u. 22.
Tel. : 92/549-070, Fax: 92/320-607
office@zalaegerszeg.kff.hu
www.kff.hu/megyei/zala

**Győr-Moson-Sopron Megyei
Közútkezelő Kht.**
9027 Győr, Batthyány tér 8.
Tel.: 96/327-727
www.kszgysz.hu/gymskkht.htm

Vas Megyei Közútkezelő Kht.
9700 Szombathely, Március 15. tér 2.
Tel: 94/312-945
www.vas.kozut.hu

Zala Megyei Állami Közútkezelő Kht.
8900 Zalaegerszeg, Köztársaság u.1.
Tel.:92/549-700, Fax:92/549-724
epites@zala.kozut.hu

Közérdekű címek jogorvoslatokhoz

**Győr-Moson-Sopron megyei
Közigazgatási Hivatal**
9021 Győr, Árpád u.28-32.
Tel: 96/514-435, Fax: 96/514-444
www.gyorkozig.hu
hatosag@gyor.b-m.hu

**Vas megyei Közigazgatási
Hivatal**
9700 Szombathely, Berzsényi tér 1.
Tel: 94/506-500
kizighiv@vas.b-m.hu

Szombathelyi Városi Bíróság
9700 Szombathely, Szily J. u. 7.
Tel.: 94/314-365
e-mail:
birosag@szhely.birosag.hu

**Zala Megyei Közigazgatási
Hivatal**
8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 10.
Tel.:92/597-200, Fax.:92/597-278
www.dokumentumtar.hu/zalakozig_html
hivatal@zala.b-m.hu

Zalaegerszegi Városi Bíróság
8900 Zalaegerszeg, Várkör 2.
Tel.:92/311-375, Fax:92/313-777
birosag@zala.birosag.hu
www.zalamegyeibirosag.hu

Győri Városi Bíróság
9021 Győr, Szt. István u. 6.
Tel: 96/508-700
Honlap: www.birosag.hu
e-mail: birosag@gyorvb.birosag.hu

Közzolgáltatók címjegyzéke:

Pannon-Víz Zrt.

9025 Győr, Országút út 4.
Tel.: 96/522-600
www.pannon-viz.hu
iktato@pannon-viz.hu

VASIVÍZ Vas Megyei Víz- és

Csatornamű Zrt.

9700 Szombathely,
Légszeszgyár u. 15.
Tel: 94/516-255
Zöld szám: 80/201-232
www.vasiviz.hu

**Észak-zalai Víz- és Csatornamű
Zrt. (ZALAVÍZ ZRT.)**

8900 Zalaegerszeg, Balatoni út 8.
Telefon: 92/ 500-300
Fax: 92/ 500-303
zalaviz@t-online.hu
www.zalaviz.hu

**E.ON Észak-dunántúli
Áramszolgáltató Zrt.**

9027 Győr, Kándó K. u. 11-13.
Tel.: 96/521-000
www.eon-eszaktunantul.com
araminfo@eon-hungaria.com

**E.ON Észak-dunántúli
Áramszolgáltató Rt.**

9700 Szombathely, Széll K. u. 8.
Tel.: 40/220-220
www.eon-eszaktunantul.com
araminfo@eon-hungaria.com

**E.ON Észak-dunántúli
Áramszolgáltató Zrt.**

8900 Zalaegerszeg, Kert u. 9.
www.eon-hungaria.com

ÉGÁZ Rt.

6724 Szeged, Pulcz u. 44.
Tel.: 40/824-825
www.egaz.hu
ugyfel@egaz-degaz.hu

**ÉGÁZ Észak-Dunántúli
Gázzolgáltató Rt.**

9700 Szombathely
Rákóczi F. u. 23-25.
Tel.: 40/824-825

**E.ON Közép-dunántúli
Gázzolgáltató Zrt.**

8900 Zalaegerszeg, Kert u. 9.
www.eon-hungaria.com

Nyilvánosságot szolgáló médiák

Magyar Televízió Körzeti Stúdiója

9400 Sopron, Lakner Kristóf u. 7.
99/513-351

Magyar Távíratí Iroda

9700 Szombathely,
Gyöngyösparti-sétány 1.
Tel: 94/313-251; 30/211-3070

KISALFÖLD megyei napilap

9021 Győr, Újlak u. 4/a.
Tel.: 96/504-444
www.kisalfold.hu
online@kisalfold.hu

Vas Népe megyei napilap
9700 Szombathely
Széll K. u. 40.
Tel: 94/522-560
vasnepe@vn.plt.hu

Zalai Hírlap megyei napilap
8900 Zalaegerszeg, Ady u. 62.
Tel.: 502-200, fax: 502-240.
zalahirlap@zh.plt.hu
www.zalahirlap.hu

Regionális Fejlesztési Ügynökség területi irodái:

**Nyugat-dunántúli Regionális
Fejlesztési**
9022 Győr, Árpád u. 93.
Telefon: 96/516-230, Fax: 96/516-239

Szombathelyi iroda
9700 Szombathely, Kőszegi u.
23.
Tel.: 94/509-350, Fax: 94/326-147

Győri iroda
9022 Győr, Árpád u. 93.
Telefon:96/516-235, Fax:96/319-467

Zalaegerszegi iroda
8900 Zalaegerszeg, Petőfi u. 24.
Tel.: 92/598-026, Fax: 92/598-025

Soproni iroda
9400 Sopron, Csatkai E. u. 6.
Tel.:99/512-910, Fax: 99/512-919

Nagykanizsai iroda
8800 Nagykanizsa, Petőfi u. 5.
Tel.: 93/314-431, Fax: 93/314-431

Témában járatos helyi civil szervezetek

**Ökorégió Alapítvány a
Fenntartható Fejlődésért**
8799 Dötk, Fő u. 39.
Posta: 8901 Zalaegerszeg, Pf.:521
Tel/fax: 83/376-178
honlap: www.okoalapitvany.hu

Ökológiai Stúdió Alapítvány
9028 Győr, Vándor u. 9.
e-mail: okostudio@enternet.hu

Landorhegy Alapítvány
8900 Zalaegerszeg, Ady u. 1.
Tel.:92/350-406, Fax:92/511-427
e-mail: landalap@t-online.hu
honlap: www.landalap.axclero.net

Kerekerdő Alapítvány
9700 Szombathely, Kőszegi u. 3.
94/505-203; 30/395-6624
e-mail: okocella@ecom.hu
honlap: www.kerekerdo.org

IX. Felhasznált irodalom

Fülöp Sándor: *Környezetvédelmi demokrácia a gyakorlatban*
(Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ 2002)

Astrid Epiney: *Zu den Anforderungen der Aarhus-Konvention an das europäische Gemeinschaftsrecht* (Zeitschrift für Umweltrecht Sonderheft 2003)

Christian Schrader: *Neue Umweltinformationsgesetze durch die Richtlinie 2003/4/EG (ZUR 3/2004)*

Kalas György: *Adatvédelem II.*
(Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr, 2004)

Kalas György: *Én írok levelet Önnek*
(Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr, 2005)

Jogsabályok és azok indoklásai

Rövidítések jegyzéke

AB hat.:	Alkotmánybíróság határozata
Alkotmány:	1949. évi XX. törvény – A Magyar Köztársaság Alkotmánya
Avtv.:	1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról („adatvédelmi törvény”)
Eitv.:	2005. évi XC. sz. törvény az elektronikus információs szabadságról
Ket.:	2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
Kvtv.:	1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól („környezetvédelmi törvény”)
Ötv.:	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Ptk.:	1959. évi IV. törvény a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről
„Üvegsebtörvény”:	2003. évi XXIV. törvény a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról

Impresszum:

Szöveg: **dr. Kalas György**
(Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr)

Szakmai közreműködő: **Landorhegy Alapítvány**

Címlap: **Lajtmann Csaba**
(NapKor Stúdió Bt.)

Szerkesztés: **Horváth Ferenc**
(Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr)

Készült: az Ökológiai Stúdió Alapítvány
gondozásában

Kiadja:
Reflex Környezetvédő Egyesület
9024 Győr, Bartók B. u. 7.
Tel.: 96-316-192
e-mail: reflex@c3.hu

Felelős kiadó: Lajtmann József

Nyomdai munkák: Palatia Nyomda – Győr

Készült újrahasznosított papírra.
A kiadvány megjelentetését a Nemzeti Civil Alapprogram támogatta.

Győr -2008

Megjelent a

JOGRA ÁT!

című sorozatban